

Αριθμός 1901/2014

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 27 Σεπτεμβρίου 2013, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Πρόεδρος, Αθ. Ράντος, Αικ. Συγγούνα, Αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, Χρ. Ράμμος, Δ. Μαρινάκης, Μ. Καραμανώφ, Δ. Αλεξανδρής, Μ.-Ε. Κωνσταντινίδου, Π. Ευστρατίου, Μ. Γκορτζολίδου, Ι. Γράβαρης, Σπ. Μαρκάτης, Αντ. Ντέμσιας, Σπ. Χρυσικοπούλου, Β. Καλαντζή, Δ. Κυριλλόπουλος, Ε. Κουσιουρής, Κ. Κουσούλης, Θ. Αραβάνης, Αντ. Χλαμπέα, Τ. Κόμβου, Π. Μπραϊμή, Π. Χαμάκος, Σ. Βιτάλη, Α.-Μ. Παπαδημητρίου, Χρ. Ντουχάνης, Β. Κίντζιου, Σύμβουλοι, Μ. Σωτηροπούλου, Α. Σδράκα, Στ. Κτιστάκη, Πάρεδροι. Από τους ανωτέρω οι Σύμβουλοι Τ. Κόμβου και Β. Κίντζιου, καθώς και η Πάρεδρος Στ. Κτιστάκη μετέχουν ως αναπληρωματικά μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ν. 3719/2008. Γραμματέας η Μ. Παπασαράντη.

Για να δικάσει την από 12 Ιουνίου 2013 αίτηση:

των: 1) Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Προσωπικού Επιχειρήσεων Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης (ΠΟΣΠΕΡΤ), που εδρεύει στην Αγία Παρασκευή Αττικής (Μεσογείων 432) και 2) Παναγιώτη Καλφαγιάννη του Λεωνίδα, κατοίκου Αγία Παρασκευής Αττικής (Μεσογείων 432), οι οποίοι παρέστησαν με τους δικηγόρους: α) Κωνσταντίνο Τοκατλίδη (Α.Μ. 22502) και β) Δημήτριο Περπατάρη (Α.Μ. 18443), που τους διόρισε στο ακροατήριο ο δεύτερος των αιτούντων ατομικώς και ως Πρόεδρος της ΠΟΣΠΕΡΤ,

κατά των: 1) Υπουργού Οικονομικών και 2) Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, οι οποίοι παρέστησαν με τις: α) Ευφροσύνη Μπερνικόλα και β) Νίκη Μαριόλη, Νομικούς Συμβούλου του Κράτους.

Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου,

κατόπιν της από 12 Ιουνίου 2013 πράξης του Αναπληρωτή Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της σπουδαιότητάς της, σύμφωνα με τα άρθρα 14 παρ. 2 εδάφ. α, 20 και 21 του Π.Δ. 18/1989.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. ΟΙΚ.02/11.6.2013 (ΦΕΚ Β' 1414/2013) απόφαση του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Κ. Κουσούλη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξούσιους των αιτούντων, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τις αντιπροσώπους του Υπουργού και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, οι οποίες ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1301699, 3626891/12.6.2013 ειδικά γραμμάτια).

2. Επειδή, με την αίτηση και το δικόγραφο προσθέτων λόγων ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. ΟΙΚ.02/11.6.2013 απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών, «Κατάργηση της δημόσιας επιχείρησης «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ - Α.Ε.)» (ΦΕΚ Β 1414/11.6.2013).

3. Επειδή, η προσβαλλόμενη πράξη κατά τα μέρη αυτής, με τα οποία ορίζει ότι α) καταργείται η Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ Α.Ε.) και οι θυγατρικές της (άρθρο 1 παρ. 1) και ότι β) από 11.6.2013 διακόπτεται η μετάδοση ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών, η κυκλοφορία εκδόσεων, η λειτουργία διαδικτυακών

ιστοτόπων, καθώς και κάθε άλλη δραστηριότητα της ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της (άρθρο 1 παρ. 2), συνιστά κανονιστική διοικητική πράξη, δεδομένου ότι με τις ρυθμίσεις αυτές καταργείται και παύει να λειτουργεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που ανήκει στο κράτος και του έχει ανατεθεί η παροχή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Περαιτέρω, η προσβαλλόμενη συνιστά κανονιστική διοικητική πράξη και κατά το μέρος της, με το οποίο ορίζει ότι από τη δημοσίευσή της λύονται οι συμβάσεις εργασίας του με οποιοδήποτε τρόπο απασχολούμενου στην ΕΡΤ Α.Ε. και στις θυγατρικές της προσωπικού (άρθρο 3 παρ. 1, εδάφιο πρώτο), διότι η ρύθμιση αυτή συνιστά μονομερή επέμβαση στις ανωτέρω συμβατικές σχέσεις απολύτως συναρτώμενη με τις υπό στοιχεία α και β ρυθμίσεις της ίδιας πράξης. Επομένως, αρμοδίως εισάγεται η αίτηση προς συζήτηση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

4. Επειδή, η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της και δεν συντρέχει περίπτωση καταργήσεώς της ως εκ της εκδόσεως νεοτέρων πράξεων [03/12.6.2013 (ΦΕΚ Β 1423) και 04/12.6.2013 (ΦΕΚ Β 1427) αποφάσεις Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και Υπουργού Οικονομικών, ΟΙΚ.5/19.6.2013 (ΦΕΚ Β 1483) απόφαση Υπουργού Οικονομικών, ΟΙΚ. 06/8.7.2013 (ΦΕΚ Β 1675) απόφαση του αρμοδίου για ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και προσωρινή λειτουργία του μεταβατικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών], με τις οποίες ρυθμίσθηκαν συναφή ζητήματα, δεδομένου ότι με αυτές δεν θίγεται το βασικό περιεχόμενο των μνημονευομένων στην σκέψη 3 ρυθμίσεων της προσβαλλομένης.

5. Επειδή, με έννομο συμφέρον ασκείται η αίτηση από την πρώτη εκ των αιτούντων δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των σωματείων των εργαζομένων στην ΕΡΤ Α.Ε., η οποία σύμφωνα με το προσκομισθέν καταστατικό της επιδιώκει, αφενός, τη διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, συνδικαλιστικών και επαγγελματικών συμφερόντων των

μελών των σωματείων – μελών της, και, αφετέρου, τη συμβολή στη βελτίωση και ανάπτυξη της ελληνικής ραδιοφωνίας και τηλεόρασης (κάθε είδους και χαρακτήρα) και την προάσπιση του κοινωνικού και εθνικού χαρακτήρα της δημόσιας ραδιοφωνίας – τηλεόρασης (άρθρο 2 παρ. 1 και 3). Επίσης με έννομο συμφέρον ασκείται η αίτηση από τον δεύτερο αιτούντα υπό την ιδιότητά του ως προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΟΣΠΕΡΤ και μονίμου υπαλλήλου της καταργούμενης με την προσβαλλόμενη πράξη ΕΡΤ Α.Ε.

6. Επειδή, με το ν. 4551/1930 (ΦΕΚ Α 117) κυρώθηκε η από 26 Ιανουαρίου 1930 σύμβαση «δια την εκχώρησιν προνομίου δια την εγκατάστασιν και εκμετάλλευσιν Σταθμών Ραδιοφωνίας εν Ελλάδι», συναφθείσα μεταξύ του Ελληνικού Κράτους και του Εμμανουήλ Μαρκόγλου ως αναδόχου. Με τον α.ν. της 19/20 Νοεμβρίου 1935 (ΦΕΚ Α 581) η εν λόγω σύμβαση διαλύθηκε και με τον α.ν. 95/1936 (ΦΕΚ Α 391), που τροποποιήθηκε επανειλημμένως, συνεστήθη η «Υπηρεσία Ραδιοφωνικών Εκπομπών», η οποία έλαβε τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Η «Υπηρεσία Ραδιοφωνικών Εκπομπών» κατέστη κατά την περίοδο από της ισχύος του α.ν. 1619/1939 (ΦΕΚ Α 61) μέχρι το 1941 δημόσια υπηρεσία, ως οργανική διεύθυνση του τότε Υφυπουργείου Τύπου και Τουρισμού, έπειτα δε Διεύθυνση Ραδιοφωνίας παρά τω Πρωθυπουργώ. Αμέσως μετά τη σύστασή της, η Υπηρεσία Ραδιοφωνικών Εκπομπών υπέγραψε την από 27 Νοεμβρίου 1936 σύμβαση με τη γερμανική εταιρεία Telefunken, η οποία κυρώθηκε λίγες εβδομάδες πριν από την γερμανική κατοχή. Άλλη σύμβαση με την ίδια γερμανική εταιρεία, που συνήφθη την 25 Ιανουαρίου 1938 από τον τότε υφυπουργό των συγκοινωνιών Κ. Νικολόπουλο, κυρώθηκε λίγες εβδομάδες μετά την έναρξη της γερμανικής κατοχής (με το ν.δ. 126/2.6.1941 - ΦΕΚ Α 184). Εν συνεχεία της συμβάσεως αυτής υπογράφηκε την 26 Ιανουαρίου 1942 και άλλη σύμβαση μεταξύ του κατοχικού «Ελληνικού Κράτους» και της «Ανωνύμου Ελληνικής Ραδιοφωνικής Εταιρείας» (Α.Ε.Ρ.Ε.). Ακολούθως

μετά την απελευθέρωση, το κυρωτικό της από 25 Ιανουαρίου 1938 συμβάσεως με την Telefunken ν.δ. 126/1941 καταργήθηκε με τη συντακτική πράξη 42/12.5.1945 (ΦΕΚ Α 114), με την οποία η σύμβαση κηρύχθηκε «ως μηδέποτε συναφθείσα, καθ' ο επιβληθείσα υπό του εχθρού». Αμέσως κατόπιν, με τη συντακτική πράξη 54/15.6.1945 (ΦΕΚ Α 152), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, συνεστήθη και οργανώθηκε το «Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας» (ΕΙΡ) ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό τον έλεγχο του Κράτους. Παράλληλα με το ΕΙΡ, ο α.ν. 1663/24.1.1951 (ΦΕΚ Α 32) επέτρεψε την ίδρυση και λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών των Ενόπλων Δυνάμεων, το δε ν.δ. 722/14.11.1970 (ΦΕΚ Α 252), που τον κατήργησε, προέβλεπε την συγκρότηση και λειτουργία Υπηρεσίας Ενημερώσεως Ενόπλων Δυνάμεων (ΥΕΝΕΔ), στην αρμοδιότητα της οποίας περιλαμβάνεται και η εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ραδιοφωνίας και τηλεοράσεως (άρθρ. 1 παρ. 3 στοιχ. α'). Τα πρώτα τηλεοπτικά προγράμματα εκπέμφθηκαν στις 23 Φεβρουαρίου 1966. Λόγω της εισαγωγής της τηλεοράσεως στην Ελλάδα, το ΕΙΡ μετονομάστηκε με το ν.δ. 745/10.12.1970 (ΦΕΚ Α 265) σε Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεοράσεως (ΕΙΡΤ). Το νομικό καθεστώς του ΕΙΡΤ (πρώην ΕΙΡ), ρυθμιζόταν μέχρι την δικτατορία της 21 Απριλίου 1967 αρχικώς με τον α.ν. 1775/1951 (ΦΕΚ Α 117) και στη συνέχεια με το ν. 2312/1953 «περί οργανώσεως και λειτουργίας της Εθνικής Ραδιοφωνίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ Α 57), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε κυρίως με τον ν. 3188/1955 (ΦΕΚ Α 95) και το ν.δ. 3778/1957 (ΦΕΚ Α 205). Το καθεστώς της 21ης Απριλίου πρόσθεσε το προαναφερθέν ν.δ. 745/1970 «περί ρυθμίσεως ζητημάτων τινών αφορώντων το Ε.Ι.Ρ.», το οποίο τροποποιήθηκε με το ν.δ. 352/1974 (ΦΕΚ Α 78). Το ΕΙΡΤ είχε το ραδιοτηλεοπτικό μονοπώλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2312/1953, το ΕΙΡΤ είχε το αποκλειστικό δικαίωμα εγκαταστάσεως και εκμεταλλεύσεως κάθε τεχνικού μέσου μεταδόσεως προγραμμάτων

ραδιοφωνίας και τηλεόρασης. Από το ραδιοτηλεοπτικό μονοπώλιο του ΕΙΡΤ επιτρεπόταν εξαίρεση υπέρ ιδιωτικών ραδιοσταθμών ύστερα από ειδική άδεια. Πλήθος όμως ιδιωτικών, «πειρατικών» λεγόμενων, ραδιοσταθμών λειτουργούσαν χωρίς άδειες. Μετά την πτώση της δικτατορίας και προς τον σκοπό της μεταρρυθμίσεως της ραδιοτηλεόρασης, η νέα κυβέρνηση ανέθεσε σε ορισμένους ξένους εμπειρογνώμονες, κυρίως δε στον πρώην γενικό διευθυντή του BBC Sir Hugh Greene και στον υπεύθυνο του BBC για ειδησεογραφικά θέματα Alan Protheroe (κλήθηκαν ακόμη οι Joan Spicer του Βρετανικού Ινστιτούτου Τηλεόρασης, και Felix Haydenberger της Τηλεόρασης της Βαυαρίας), να γνωμοδοτήσουν για την κατάσταση και οργάνωση του ΕΙΡΤ και να προτείνουν μέτρα για τη μεταρρύθμισή του. Με το ν. 230/1975 (ΦΕΚ Α 272) προβλέφθηκε ως νέος φορέας ραδιοτηλεόρασης η «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση» (ΕΡΤ). Με το νόμο αυτό υιοθετήθηκαν αρκετές προτάσεις του Sir Hugh Greene, με εξαίρεση εκείνες που αφορούσαν την αποκέντρωση της άσκησης των διοικητικών αρμοδιοτήτων και τον περιορισμό του άμεσου κυβερνητικού ελέγχου. Κατά το άρθρο 2 του νόμου αυτού, «η ΕΡΤ αποτελεί ανώνυμον εταιρείαν, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου εις το κράτος». Ο νόμος 230/1975 προέβλεπε επίσης την συγχώνευση της ΥΕΝΕΔ στην ΕΡΤ μετά διετία από την έναρξη της ισχύος του «εφ' όσον συντρέχουν αι προς τούτο αναγκαίαι οικονομικά, τεχνικά και οργανωτικά προϋποθέσεις». Με το ν. 1288/1982 (ΦΕΚ Α 120) η ΥΕΝΕΔ μεταφέρθηκε από τον στρατιωτικό στον πολιτικό οργανισμό του κράτους ως «αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία» του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως μετονομαζόμενη σε ΕΡΤ-2. Τέλος, με το ν. 1730/1987 (ΦΕΚ Α 145) ιδρύθηκε η ΕΡΤ Α.Ε. ως δημόσια επιχείρηση που ανήκει στο δημόσιο τομέα (ν. 1256/1982, ΦΕΚ Α 65), ελέγχεται και εποπτεύεται από το Κράτος, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελεί υπό κοινωνικό έλεγχο (άρθρο 1). «Σκοπός της ΕΡΤ-ΑΕ είναι η οργάνωση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη της κρατικής ραδιοφωνίας και της

τηλεόρασης, καθώς και η συμβολή της, με τα μέσα αυτά: α) στην ενημέρωση, β) στη μόρφωση και γ) στην ψυχαγωγία του ελληνικού λαού. Η ΕΡΤ-ΑΕ δεν επιδιώκει την απόκτηση κέρδους» [άρθρο 2 παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 1866/1989 (ΦΕΚ Α 222) και την παρ. 10 του άρθρου 22 του ν. 3166/2003 (ΦΕΚ Α 178)]. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 2, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 18 και την παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1866/1989, «Στην ΕΡΤ-ΑΕ εκχωρείται από το Κράτος αποκλειστικό προνόμιο για την πραγματοποίηση ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβελείας». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 1730/1987, «1. Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ-Α.Ε. εμπνέονται από τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και της φιλίας των λαών. 2. Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές διέπονται από τις αρχές: α. της αντικειμενικότητας, πληρότητας και επικαιρότητας της πληροφόρησης, β. της πολυφωνίας, γ. της καλής ποιότητας των εκπομπών, δ. της διαφύλαξης της ποιότητας της ελληνικής γλώσσας, ε. του σεβασμού της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και στ. της διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής παράδοσης...». Η ΕΡΤ διοικείται από διοικητικό συμβούλιο, ένδεκα μέλη του οποίου επιλέγονται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού και τα υπόλοιπα δύο εκλέγονται από τους εργαζόμενους της ΕΡΤ (άρθρο 6 όπως αντικαταστάθηκε τελικά με το άρθρο 1 του ν. 3878/2010, ΦΕΚ Α 161), ενώ με το άρθρο 4 του ν. 1730/1987 προβλέφθηκε η Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου Τηλεθεατών - Ακροατών ως «όργανο ελέγχου και κοινωνικής παρέμβασης στην ΕΡΤ-ΑΕ». Με το άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 2173/1993 (ΦΕΚ Α 208) δημιουργήθηκε ως ανεξάρτητος κλάδος της ΕΡΤ Α.Ε. η ΕΡΤ-3, η οποία εξέπεμπε πρόγραμμα από το 1988 [Το 1997 η ΕΤ 2 αναφέρεται για πρώτη φορά ως ΝΕΤ (23732/Ε1/27.11.1997 απόφαση Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης κα Αποκέντρωσης

και Τύπου και Μέσων Ενημέρωσης «Τροποποίηση Υπηρεσιακού Οργανισμού ΕΡΤ Α.Ε.», ΦΕΚ Β 1056/28.11.1997)]. Στον ραδιοφωνικό τομέα, η ΕΡΤ είχε υπό τον πλήρη έλεγχο της τους ραδιοφωνικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας Πρώτο Πρόγραμμα 91.6 και 105.8 (πρώην ΝΕΤ FM 91.6 και 105.8), Δεύτερο Πρόγραμμα 103.7 και 102.9, Τρίτο Πρόγραμμα 90.9 και 95.6, ΕΡΑ Σπορ 101.8 και 100.9, δύο τοπικούς σταθμούς στην Κεντρική Ελλάδα Kosmos 93.6 και 107 FM, Φιλία 106.7 FM, τους περιφερειακούς σταθμούς 102 FM (Θεσσαλονίκη), 95.8 FM (Θεσσαλονίκη), Τρίτο Πρόγραμμα Ρ/Σ Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη), 17 περιφερειακούς ραδιοσταθμούς (Κέρκυρας, Πάτρας, Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Μυτιλήνη της Λέσβου, Ηρακλείου, Χανίων, Κομοτηνής, Καβάλας, Σερρών, Φλώρινας, Ιωαννίνων, Βόλου, Λάρισας, Τρίπολης, Καλαμάτας, Πύργου, Ορεστιάδας, Ζακύνθου και Νοτίου Αιγαίου με έδρα τη Ρόδο, στα Δωδεκάνησα) και τον διεθνή ραδιοφωνικό σταθμό ΕΡΑ5, γνωστότερο ως «Η Φωνή της Ελλάδας», που μαζί με το Τρίτο Πρόγραμμα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακεδονίας της ΕΡΤ-3 εξέπεμπαν στα βραχεία κύματα με παγκόσμια εμβέλεια.

7. Επειδή, με το π.δ. 25/1988 (ΦΕΚ Α 10) ρυθμίσθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ίδρυση (ιδιωτικών) τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών, η διαδικασία χορήγησης, ανανέωσης και ανάκλησης των σχετικών αδειών, οι γενικές αρχές λειτουργίας τους, καθώς και η τεχνική και λοιπή εποπτεία και ο έλεγχός τους. Είχε προηγηθεί η έκδοση της 14631/Ζ2/2691/29.5.1987 αποφάσεως των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών «Προσωρινές άδειες ίδρυσης ραδιοφωνικών σταθμών τοπικής ισχύος από Δήμους και Κοινότητες» (ΦΕΚ Β 267). Στη συνέχεια με το ν. 1866/1989 (ΦΕΚ Α 222) ιδρύθηκε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεοράσεως και εισήχθησαν ρυθμίσεις για την παροχή αδειών ίδρυσης και λειτουργίας μη κρατικών τηλεοπτικών σταθμών. Ακολούθησε η έκδοση σειράς νεότερων νομοθετημάτων και κανονιστικών πράξεων που αφορούν τη λειτουργία της

./.

ραδιοτηλεόρασης, μεταξύ των οποίων ο ν. 2328/1995 «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 159) και ο ν. 3592/2007 «Συγκέντρωση και αδειοδότηση Επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 161). Με τις διατάξεις των νομοθετημάτων αυτών, τίθενται, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις που αφορούν τις αρχές που διέπουν τις εκπομπές και τις διαφημίσεις των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών [βλ. χαρακτηριστικά άρθρα 3 και 8 ν. 2328/1995, - ειδικώς κατά το άρθρο 3 περ. β, «Οι κάθε είδους εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων), που μεταδίδουν οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να σέβονται την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, την επαγγελματική, κοινωνική, επιστημονική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου ή στοιχεία επαρκή για τον προσδιορισμό του οποίου μεταδίδονται», άρθρο 10 ν. 2644/1998 (ΦΕΚ Α 233), παρ. 8 άρθρου 1 ν. 3592/2007, κατά την οποία «Η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και η εκπομπή ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων εξυπηρετούν την κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ιδίως το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Συντάγματος»], ενώ ο έλεγχος της τήρησης των ρυθμίσεων αυτών και η επιβολή κυρώσεων ασκείται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

8. Επειδή, με το Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής της Ελλάδας (Ιούλιος 2011) με βάση την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέφθηκε το κλείσιμο, η συγχώνευση ή η εξυγίανση επιπλέον 11 μεγάλων φορέων με 7.000 σύνολο απασχολούμενων (συμπεριλαμβανομένων και σταθμών δημόσιας τηλεόρασης). Συγκεκριμένα διαλαμβάνονται τα εξής: «Κατάργηση μη απαραίτητων δημόσιων φορέων και οργανισμών (0,5% του ΑΕΠ) ... Η προσοχή μας

τώρα θα στραφεί προς την εξυγίανση των πάνω από 1.500 δημόσιων φορέων υπό τα αρμόδια υπουργεία και στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης. Έχουμε ήδη καταργήσει 77 από αυτούς τους φορείς και μέχρι τα μέσα Αυγούστου θα περάσουμε νομοθεσία για την κατάργηση ακόμη 40 μικρών φορέων, τη συγχώνευση 25 ακόμη μικρών φορέων, και το κλείσιμο, συγχώνευση ή εξυγίανση επιπλέον 11 μεγάλων φορέων με 7.000 σύνολο απασχολούμενων (συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων διαχείρισης περιουσίας, κατασκευαστικών επιχειρήσεων και σταθμών δημόσιας τηλεόρασης)». Ακολούθως, με τις διατάξεις του ν. 4002/2011 (ΦΕΚ Α 180/22-8-2011) προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα κατάργησης, συγχώνευσης ή διάσπασης με απορρόφηση ή και σύσταση νέων εταιρειών και για την ΕΡΤ Α.Ε. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4002/2011 προστέθηκε άρθρο 14B στο ν. 3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» (ΦΕΚ Α 314/27-12-2005), το οποίο τροποποιήθηκε διαδοχικά με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου 31/31-12-2011 (ΦΕΚ Α 268/31-12-2011, κυρωθείσα με το άρθρο δεύτερο του ν. 4047/2012 - ΦΕΚ Α 31/23-2-2012) και με την παρ. 2 του άρθρου τρίτου του ως άνω ν. 4047/2012. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, που φέρει τον τίτλο «Κατάργηση, συγχώνευση και αναδιάρθρωση Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων»: «1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού: α) οι ανώνυμες εταιρείες με την επωνυμία ... "Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Α.Ε. (Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.)", ..., β) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ... και γ) άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο Κράτος, εφόσον επιχορηγούνται τακτικά από κρατικούς πόρους και άλλες δημόσιες επιχειρήσεις εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο είναι κύριο του συνόλου του καταβεβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου, μπορεί, αν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό άμεσα ή έμμεσα ή αν επιδιώκουν παρεμφερή σκοπό ή για τον εξορθολογισμό του κόστους λειτουργίας τους: αα) να καταργούνται, να συγχωνεύονται ή να

διασπώνται με απορρόφηση ή με σύσταση νέων εταιρειών ή με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιρειών ή/και ββ) να αποσπώνται από αυτά περιουσιακά στοιχεία ή επιχειρηματικές μονάδες ως κλάδος ή τμήμα και να εισφέρονται σε άλλη ανώνυμη εταιρεία ή/και να μεταφέρεται και να ανατίθεται η ασκούμενη δραστηριότητα ή ο επιδιωκόμενος σκοπός σε άλλο νομικό πρόσωπο, δ)... 2. Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου καθορίζεται η τύχη της περιουσίας του νομικού προσώπου που τυχόν καταργείται, ο φορέας που καθίσταται διάδοχος των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του, το καταστατικό ή ο οργανισμός που το διέπει στην περίπτωση συγχώνευσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου. Αν μεταφέρονται αρμοδιότητες σε Υπουργείο ή ν.π.δ.δ., με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, για την έκδοση της οποίας συμπράττει εν προκειμένω και ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζονται ή συνιστώνται οι οργανικές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης ή Τμήματος, οι οποίες ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές και μπορεί να ορίζονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και με σχέση έμμισθης εντολής οι οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές, στην οργανική μονάδα που ασκεί εφεξής τις αρμοδιότητες που μεταφέρονται». Στις 8 Νοεμβρίου 2011 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) εξέδωσε, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 126, παράγραφος 9 ΣΛΕΕ και 136 ΣΛΕΕ, την απόφαση 2011/791/ΕΕ, με την οποία τροποποιήθηκε η απόφαση 2011/734/ΕΕ και αναθεωρήθηκαν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής (ΕΕ L 320, 8.11.2011, σ. 28). Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 1 «Το άρθρο 2 της απόφασης 2011/734/ΕΕ τροποποιείται ως εξής: 1. προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος: "6α. Η Ελλάδα θα θεσπίζει και εφαρμόζει τα ακόλουθα μέτρα χωρίς καθυστέρηση: α) ... θ) υπουργικές αποφάσεις για την έναρξη της κατάργησης, συγχώνευσης ή ουσιαστικής μείωσης του μεγέθους των

φορέων. Αυτό αφορά τους φορείς ΚΕΔ, ... και ΕΡΤ και άλλους 35 μικρότερους φορείς...». Στο Παράρτημα Ι του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, όπως εγκρίθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012 (ΦΕΚ Α 28), προσδιορίζεται ως εκκρεμές δημοσιονομικό μέτρο από τις προαπαιτούμενες δράσεις του Νοεμβρίου 2011 η «έκδοση των εκκρεμών ΥΑ για το κλείσιμο/συγχώνευση των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου». Με το ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α 222) εγκρίθηκε το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του νόμου αυτού, η ΕΡΤ Α.Ε. πρέπει να εφαρμόσει, από 1.1.2013, για το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό της, τις διατάξεις του κεφαλαίου Δεύτερου του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α 226 - ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο του δημόσιου τομέα). Το Μάιο 2013 αναθεωρήθηκε το Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής ως εξής: «Με στόχο την επίτευξη ενός πιο λιτού και περισσότερο αποτελεσματικού κράτους, η Κυβέρνηση εισάγει μια αυστηρή αξιολόγηση των διοικητικών δομών και του προσωπικού, έτσι ώστε να διατηρήσει το σωστό μείγμα δεξιοτήτων του προσωπικού διαχρονικά. Επιδιώκεται το κλείσιμο δομών και οι εργαζόμενοι σε αυτές είτε μεταφέρονται στο σύστημα της κινητικότητας είτε απομακρύνονται. Αυτή η μεταρρυθμιστική διαδικασία επεκτείνεται στα Λοιπά Νομικά Πρόσωπα Γενικής Κυβέρνησης (extra budgetary funds) καθώς και στις περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις μέσα στο 2013...». Συγκεκριμένα ορίζεται ότι πριν από την εκταμίευση «οι Αρχές εγκρίνουν τριμηνιαία σχέδια για 15.000 εξόδους, σωρευτικά μέχρι το τέλος του 2014, συμπεριλαμβανομένων 4000 έως το τέλος του 2013 (με σημαντικό ποσοστό [εμπροσθοβαρούς εφαρμογής])». Σκοπός είναι να μειωθεί το εργατικό δυναμικό του δημόσιου τομέα κατά 150.000 έως το 2015, σε σχέση με το τέλος του 2010. Ορίζεται δε ότι: «Το πρόγραμμα εξυγίανσης

θα δημιουργήσει χώρο για να προσληφθεί νέο προσωπικό και αυτός ο χώρος θα χρησιμοποιηθεί προκειμένου να αντιμετωπιστούν ελλείμματα εξειδικευμένου προσωπικού. Η Κυβέρνηση θα προσλάβει έναν νέο υπάλληλο για κάθε έξοδο ως αποτέλεσμα ... αναλυτικής αξιολόγησης των ΝΠΙΔ και ΝΠΔΔ που θα οδηγήσουν σε συγχωνεύσεις και καταργήσεις». Στην αναθεώρηση του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Πολιτικής (Μάιος 2013) περιλαμβάνονται τα εξής: «Παραμένουμε προσηλωμένοι σε μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση, για την υποστήριξη των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων μας και μιας πιο αποτελεσματικής δημόσιας υπηρεσίας. ... : Ως προαπαιτούμενη δράση για την αναθεώρηση, θα: (α) ... (β) εγκρίνουμε τα τριμηνιαία σχέδια για 15.000 υποχρεωτικές εξόδους σωρευτικά μέχρι τα τέλη του 2014, συμπεριλαμβανομένων 4.000 έως το τέλος του 2013 (με σημαντικό εμπροσθοβαρές κομμάτι) (γ)... Η αξιολόγηση, η ορθολογική ανακατανομή του προσωπικού μέσω της κινητικότητας, η ανανέωση της ποιότητας μέσα από τις εξόδους είναι τα εργαλεία στην προσπάθειά μας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα. Οι εξοδοί θα είναι το αποτέλεσμα (α) πειθαρχικών υποθέσεων (β) αξιολόγησης νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που οδηγεί σε συγχωνεύσεις και κατάργηση». Με τον Πίνακα 1β ορίζεται ως ποσοτικό κριτήριο απόδοσης του Προγράμματος η «υποχρεωτική έξοδος» 2.000 εργαζομένων από το Δημόσιο έως το Σεπτέμβριο 2013. Ακολούθως, εκδόθηκε η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 10-6-2013 με τίτλο «Τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 14B του ν. 3429/2005» (ΦΕΚ Α 139/11-6-2013) κατ' επίκληση του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος και «της έκτακτης περίπτωσης εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του κατεπείγοντος θέματος της εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 14B του ν. 3429/2005 που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4046/2012 και του ν. 4093/2012, που αποτελούν προαπαιτούμενες ενέργειες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου

Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (βλ. προοίμιο αυτής). Με το άρθρο 1 της εν λόγω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου 14B του ν. 3429/2005, ως ίσχυε, με δύο νέα εδάφια ως εξής: «Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου α) σε περίπτωση κατάργησης του φορέα, όπως και τυχόν θυγατρικών του, καθορίζεται η διακοπή της λειτουργίας του καθώς και των τυχόν θυγατρικών του, ως και ο χρόνος αυτής, η τύχη της περιουσίας του καταργούμενου νομικού προσώπου, όπως και των τυχόν θυγατρικών του, ρυθμίζονται όλα τα θέματα της διαδοχής των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους, όπως και η τύχη των εκκρεμών δικών, της αυτοδίκαιης λύσης των πάσης φύσεως εργασιακών σχέσεων και των συμβάσεων έργου, της αυτοδίκαιης λήξης όλων των αποσπάσεων προσωπικού καθώς και κάθε σχετικό με αυτά θέμα, της αυτοδίκαιης λήξης της θητείας των οργάνων διοίκησης, των διαδικασιών και οργάνων που απαιτούνται για τη διαδοχή καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, β) ... Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος τον καταργούμενο ή συγχωνευόμενο φορέα, καθορίζονται τα θέματα που αφορούν την διαφύλαξη της περιουσίας των καταργούμενων ή συγχωνευόμενων φορέων, οι σχετικές διαδικασίες και όργανα και κάθε άλλο σχετικό θέμα». Κατ' επίκληση των ως άνω εξουσιοδοτικών διατάξεων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη, αφού ελήφθη υπόψη, όπως αναφέρεται στο στοιχείο 5 του προοιμίου αυτής, «το γεγονός ότι η «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ Α.Ε.)» επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και επιβάλλεται ο εξορθολογισμός της παροχής, της λειτουργίας και του κόστους οργάνωσης της δημοσίας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας μέσω της ίδρυσης και διαμόρφωσης ενός νέου οργανισμού-προτύπου, που να υπηρετεί τις επιταγές του Συντάγματος, τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κοινωνίας, καθώς και την ανάγκη να διασφαλίζεται η

πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης». Η προσβαλλόμενη απόφαση ορίζει τα εξής: «Άρθρο 1 Κατάργηση της δημόσιας επιχείρησης «Ελληνική Ραδιοφωνία-Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ Α.Ε.)» και διακοπή λειτουργίας. 1. Η Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ Α.Ε.), που ιδρύθηκε με τον ν. 1730/1987 (Α' 145) ως ενιαίος φορέας, καταργείται. Επίσης, καταργούνται οι θυγατρικές εταιρείες που έχουν συσταθεί από την ΕΡΤ Α.Ε. 2. Η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, η κυκλοφορία εκδόσεων, η λειτουργία διαδικτυακών ιστότοπων όπως και κάθε άλλη δραστηριότητα της ΕΡΤ-Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής, διακόπτονται μετά το τέλος του κανονικού προγράμματος της 11ης Ιουνίου 2013 και έως τη σύσταση νέου φορέα, που θα υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον στο πλαίσιο της τήρησης αρχών που συνάδουν με τους όρους της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης εντός του ανταγωνιστικού ραδιοτηλεοπτικού περιβάλλοντος. Άρθρο 2 Τύχη περιουσίας της ΕΡΤ Α.Ε. και διαδοχή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. 1. Το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της ΕΡΤ-Α.Ε. και των θυγατρικών της, περιλαμβανομένων των πάσης φύσεως δικαιωμάτων, αξιώσεων και υποχρεώσεων μεταβιβάζονται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της παρούσας και χωρίς καμία άλλη διατύπωση στο Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών. 2. Το Δημόσιο καθίσταται διάδοχος του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Ειδικότερα: α. Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της ΕΡΤ-Α.Ε. και των θυγατρικών της στο Δημόσιο και κάθε άλλη πράξη που συνδέεται με αυτήν απαλλάσσεται από κάθε φόρο, εισφορά ή τέλος. β. Οι συχνότητες της ΕΡΤ-Α.Ε. παραμένουν ανενεργές έως τη σύσταση του νέου φορέα, οπότε και μεταφέρονται σε αυτόν αυτοδικαίως. γ. Εκκρεμείς δίκες με διάδικο την ΕΡΤ-Α.Ε. και τις θυγατρικές της, συνεχίζονται στο όνομα του Ελληνικού Δημοσίου, ως διαδόχου της ΕΡΤ- Α.Ε. και των θυγατρικών της, χωρίς άλλη διατύπωση, χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να

απαιτείται δήλωση περί επαναλήψεώς τους. Άρθρο 3 Ρυθμίσεις για τις εργασιακές σχέσεις 1. Οι συμβάσεις εργασίας του απασχολούμενου με οποιονδήποτε τρόπο προσωπικού, όπως το τακτικό και έκτακτο προσωπικό ή άλλο προσωπικό καθώς και κάθε είδους συμβάσεις έργου ή εργασίας με εξωτερικούς ή άλλους συνεργάτες προγράμματος της ΕΡΤ-Α.Ε, και των θυγατρικών εταιρειών της λύονται από τη δημοσίευση της παρούσας. Για τις περιπτώσεις τις οποίες αφορά, η παρούσα απόφαση συνιστά και καταγγελία της ατομικής συμβάσεως εργασίας. 2. Το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου δικαιούται τη νόμιμη κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αποζημίωση. 3. Από τη δημοσίευση της παρούσας αίρονται αυτοδικαίως οι αποσπάσεις του πάσης φύσεως προσωπικού της καταργηθείσας ανώνυμης εταιρείας ΕΡΤ-Α.Ε. και των θυγατρικών της, που υπηρετούν σε άλλους φορείς. Άρθρο 4 Διοικητικό Συμβούλιο Η θητεία του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Δ.Σ. της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-Α.Ε.) και η θητεία όλων των οργάνων διοίκησης των θυγατρικών εταιρειών λήγει από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας αποφάσεως, αζημίως για το Δημόσιο. Άρθρο 5 Ανταποδοτικό τέλος Η εισπραξη του ανταποδοτικού τέλους (εισφορά) υπέρ της ΕΡΤ- Α.Ε., που εισπράττεται μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ, βάσει του ν. 1730/1987, αναστέλλεται από τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και έως τη σύσταση νέου φορέα παροχής της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Άρθρο 6 Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται ΕΡΤ-Α.Ε. ή οι θυγατρικές της νοείται εφεξής το Ελληνικό Δημόσιο». Στη συνέχεια εκδόθηκαν οι 03/12.6.2013 και 04/12.6.2013 αποφάσεις των καθ' ών η αίτηση Υπουργών (ΦΕΚ Β' 1423 και 1427 αντίστοιχα), με τις οποίες, αφενός, αποφασίστηκε η ανάθεση της διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της ΕΡΤ ΑΕ και των θυγατρικών της σε ειδικό διαχειριστή και, αφετέρου, διορίστηκε ο ειδικός αυτός διαχειριστής μέχρι τη σύσταση νέου φορέα.

9. Επειδή, ακολούθως με την από 17.6.2013 προσωρινή διαταγή

./.

του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας διατάχθηκε: 1) η αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης Κοινής Υπουργικής Απόφασης αποκλειστικά ως προς το μέρος της, με το οποίο προβλέπεται α) ότι διακόπτεται η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και η λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων της ΕΡΤ Α.Ε., και β) ότι οι συχνότητες της ΕΡΤ Α.Ε. παραμένουν ανενεργές (άρθρο 2 παρ. 2 περ. β' της παραπάνω Κ.Υ.Α.) και 2) η λήψη από τους συναρμόδιους Υπουργό Οικονομικών και Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων για τη συνέχιση της μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και τη λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων από δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα για το χρονικό διάστημα έως τη σύσταση και λειτουργία νέου φορέα. Με την υπ' αριθμ. ΟΙΚ.5/19.6.2013 (ΦΕΚ Β 1483/19.6.2013) απόφαση των ως άνω συναρμόδιων Υπουργών και σε συμμόρφωση με την ανωτέρω προσωρινή διαταγή του Προέδρου του ΣΤΕ ανατέθηκε στον ειδικό διαχειριστή η άσκηση των δικαιωμάτων της καταργηθείσας ΕΡΤ Α.Ε. που έχουν μεταβιβαστεί στο Δημόσιο και αφορούν τόσο τη μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και τη λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων όσο και τη χρήση των συχνοτήτων που παραμένουν ενεργές έως τη σύσταση και λειτουργία νέου ραδιοτηλεοπτικού φορέα (άρθρο πρώτο). Με το δεύτερο άρθρο της εν λόγω αποφάσεως τροποποιήθηκε το άρθρο 5 της πρώτης προσβαλλόμενης πράξεως και ορίσθηκε ότι η χρέωση του ανταποδοτικού τέλους υπέρ της ΕΡΤ Α.Ε., που γίνεται μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ βάσει του ν. 1730/1987 αναστέλλεται από 11.6.2013 και έως τη σύσταση νέου φορέα παροχής της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Στη συνέχεια η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την 236/20.6.2013 απόφασή της, έκρινε ότι πρέπει: 1) να ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης υπ' αριθ. ΟΙΚ.02/11.6.2013 Κοινής Υπουργικής Απόφασης αποκλειστικά ως προς το μέρος της, με το οποίο προβλέπεται α) ότι διακόπτεται η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και η λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων

./.

της ΕΡΤ Α.Ε., και β) ότι οι συχνότητες της ΕΡΤ Α.Ε. παραμένουν ανενεργές (άρθρο 2 παρ. 2 περ. β' της παραπάνω Κ.Υ.Α.). 2) μέχρι τη σύσταση και λειτουργία του νέου ραδιοτηλεοπτικού φορέα να ληφθούν από τους συναρμόδιους Υπουργό Οικονομικών και Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό και τον Ειδικό Διαχειριστή τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα, περιλαμβανομένης και της πρόσληψης του αναγκαίου προσωπικού, για την εκ μέρους μεταβατικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα μετάδοση, στο συντομότερο δυνατό χρόνο, του αναγκαίου προγράμματος ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και τη λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων, καθώς και να εκτελούνται όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση κάθε είδους δικαιωμάτων και συμφερόντων που ανάγονται στον κύκλο δραστηριοτήτων της καταργηθείσας ΕΡΤ Α.Ε. Με την Υ307/2.7.2013 (ΦΕΚ Β 1635) απόφαση του Πρωθυπουργού ορίσθηκε Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό αρμόδιος για ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και προσωρινή λειτουργία του μεταβατικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα. Στη συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΟΙΚ. 06/8.7.2013 (ΦΕΚ Β 1675) κοινή απόφαση του ως άνω Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών. Με το άρθρο πρώτο της απόφασης αυτής ρυθμίζονται ζητήματα βίαιης διακοπής των δικών της ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της, με το άρθρο δεύτερο αυτής ρυθμίζονται ζητήματα υπολογισμού των αποζημιώσεων του πρώην προσωπικού της ΕΡΤ Α.Ε., με το άρθρο τρίτο αυτής προβλέπονται συλλογικά όργανα που συνιστώνται με πράξη του Ειδικού Διαχειριστή με αρμοδιότητα τη γνωμοδότηση σχετικά με τις αναθέσεις προμηθειών, υπηρεσιών ή έργου, ενώ με το άρθρο τέταρτο συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών ειδικός, εκτός προϋπολογισμού, λογαριασμός για την παρακολούθηση και τη διαχείριση του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της που μεταβιβάστηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο. Σύμφωνα με το 17572/16.9.2013 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης προς το Συμβούλιο της Επικρατείας,

./.

λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι δεν ήταν δυνατό να επαναλειτουργήσει η δημόσια τηλεόραση από τις εγκαταστάσεις του ραδιομεγάρου της Αγίας Παρασκευής λόγω καταλήψεώς του από εργαζόμενους, ο αρμόδιος Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό διεξήγαγε χωρίς αποτέλεσμα σειρά συναντήσεων με σωματεία εργαζομένων της ΕΡΤ, μεταξύ των οποίων και το αιτούν σωματείο, καθώς και με άλλους φορείς, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία να παράσχουν οι εργαζόμενοι της ΕΡΤ τις υπηρεσίες τους κατά το μεταβατικό στάδιο. Στις 10.7.2013 έγινε έναρξη προβολής προγράμματος από μεταβατικό τηλεοπτικό φορέα («Ελληνική Δημόσια Τηλεόραση»). Στις 22.7.2013 εκδόθηκε η 01/2013 προκήρυξη του Ειδικού Διαχειριστή για την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας δύο (2) μηνών, για την κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών του Ειδικού Διαχειριστή, ασκούντος για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου τα δικαιώματα της καταργηθείσης ΕΡΤ Α.Ε. που αφορούν α) τη μετάδοση των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και τη λειτουργία διαδικτυακών ιστοτόπων και β) τις συχνότητες της καταργηθείσης ΕΡΤ Α.Ε., αρχικώς μέχρι του αριθμού 589 ατόμων (Α΄ Φάση).

10. Επειδή, στις 26.7.2013 δημοσιεύθηκε ο ν. 4173/2013 «Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ίντερνετ και Τηλεόραση» (ΦΕΚ Α 169). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του σχετικού νομοσχεδίου, «5. Ζητούμενο για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση στην Ελλάδα ήταν και είναι η μετατροπή της από κυβερνητική/κρατική σε δημόσια και η δημιουργία ενός σύγχρονου μοντέλου διοίκησης που θα επιτρέπει την βέλτιστη αξιοποίηση του ανταποδοτικού τέλους επ' ωφελεία του πολίτη. Γι' αυτό δεν αρκεί η μετατροπή της ΕΡΤ Α.Ε. Χρειάζεται ανεξάρτητος νέος φορέας που να υπηρετεί τη δημοκρατική αρχή, η οποία επιτάσσει η κρατική δράση να είναι απόρροια και όχι χειραγωγός της λαϊκής βούλησης. Η τελευταία, μόνον όταν ο λαός είναι ενημερωμένος και ταυτόχρονα διασφαλίζεται η έκφραση όλων των φιλοσοφικών, πολιτικών και ιδεολογικών ρευμάτων,

μπορεί να είναι υπεύθυνη. Σε τούτο, η σημασία της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, που δεν δρα για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων ούτε για να προβάλλει τις απόψεις μόνο των εκάστοτε κυβερνήσεων, είναι κρίσιμη σε όλες τις σύγχρονες φιλελεύθερες και πλουραλιστικές δημοκρατίες. 6. Ο φορέας που συνιστάται με το ανά χείρας σχέδιο νόμου είναι όχι μόνον διαφορετικός από την ΕΡΤ Α.Ε. του ν. 1730/1987, αλλά ριζικά νέος. Η ΝΕΡΙΤ Α.Ε. δεν αποτελεί διάδοχο νομικό πρόσωπο της καταργηθείσας ΕΡΤ Α.Ε. αλλά νέα νομική προσωπικότητα που επιδιώκει την εξυπηρέτηση των σκοπών του άρθρου 15 του Συντάγματος. Η ΕΡΤ Α.Ε. υπαγόταν στον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους, που εκδηλωνόταν με διαφόρων ειδών πολιτικές παρεμβάσεις ιδίως ως προς την πρόσληψη προσωπικού και δημοσιογράφων, τον υπουργικό καθορισμό των όρων παροχής των υπηρεσιών και της αμοιβής του διευθύνοντος συμβούλου και των γενικών διευθυντών, καθώς και των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το διαχειριστικό και οικονομικό έλεγχο από τους αρμόδιους Υπουργούς και τον έλεγχο της πληροφορίας. Με τον τρόπο αυτόν η ΕΡΤ Α.Ε. υπέκειτο σε πολιτικό - κομματικό έλεγχο όσον αφορά τη διοίκησή της, τους εργαζομένους της, τις σχέσεις της με τους προμηθευτές της και ακόμη τις σχέσεις της με τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. 7. Η διάβρωση του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα από τον πολιτικό-κομματικό εναγκαλισμό, η οποία αποτυπωνόταν σε βαθιά ριζωμένες σχέσεις και κατεστημένες πρακτικές δεκαετιών στο εσωτερικό της επιχείρησης, ήταν τόσο βαθιά, ώστε η οποιαδήποτε προσπάθεια δημιουργίας νέας εταιρικής διακυβέρνησης εντός του υπάρχοντος φορέα θα ήταν εκ των προτέρων καταδικασμένη. Υπό τις σημερινές συνθήκες μόνον η δημιουργία ενός νέου φορέα, με διακυβέρνηση που εξ υπαρχής διαθέτει προδιαγραφές καλλιέργειας, αυτοσυνειδησίας, συντακτικής ανεξαρτησίας, με οργανωτικές δομές εξ υπαρχής σχεδιασμένες για την εξυπηρέτηση των δημοκρατικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών της κοινωνίας μέσω της δημόσιας

ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και με προσωπικό που οφείλει την πρόσληψή του στις γνώσεις, τις ικανότητες και την αξία του και είναι προσηλωμένο στην ανεξαρτησία της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας από πολιτικές και κομματικές επιρροές, μπορεί να επιτύχει τον στόχο που θέτουν για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση το Σύνταγμα, η ΕΣΔΑ και το ενωσιακό δίκαιο». Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4173/2013, «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας για την ελληνική δημόσια ραδιοφωνία και τηλεόραση, καθώς και τη διαδικτυακή (ίντερνετ) δραστηριότητά τους, που έχει έδρα την Αθήνα. 2. Η επωνυμία της εταιρείας είναι «ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ, ΙΝΤΕΡΝΕΤ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.» (στο εξής: ΝΕΡΙΤ-Α.Ε.). ... 3. Η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. είναι δημόσια επιχείρηση που ανήκει στο δημόσιο τομέα και εποπτεύεται από το κράτος. Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005». Σύμφωνα με το άρθρο 2, «1. Η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. αποβλέπει στην εκπλήρωση των σκοπών της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, με την οργάνωση, εκμετάλλευση και λειτουργία τηλεοπτικών, διαδικτυακών και ραδιοφωνικών σταθμών, καθώς και την παροχή κάθε είδους οπτικοακουστικών υπηρεσιών. Συμβάλλει, χωρίς την επιδίωξη απόκτησης κέρδους στην ενημέρωση, μόρφωση και ψυχαγωγία του κοινού. 2. Η δημόσια ραδιοτηλεόραση υπηρετεί τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κοινωνίας και συμβάλλει στη διασφάλιση της πολυφωνίας. Έχει σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης. Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει πρέπει να έχουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική της αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. 3. Η δημόσια ραδιοτηλεόραση, κατά τη λειτουργία της, είναι ανεξάρτητη από το κράτος, άλλους φορείς δημόσιας εξουσίας, φορείς που

ελέγχονται από αυτούς και πολιτικά κόμματα. Διαθέτει πλήρη ανεξαρτησία ως προς την κατάρτιση του εκπεμπόμενου προγράμματος, αλλά και τις εκφραζόμενες από τους συντάκτες της απόψεις. 4. Η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. απευθύνεται προς το ευρύ κοινό, καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της χώρας και απευθύνεται και προς τον απόδημο ελληνισμό. Προς τούτο, χρησιμοποιεί τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό. Η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. μπορεί να λειτουργεί και σταθμούς τοπικής εμβέλειας. 5. Τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. απευθύνονται σε όλες τις κατηγορίες του πληθυσμού της χώρας. Λαμβάνουν υπ' όψη τις ανάγκες ιδιαίτερων κοινωνικών ομάδων, ανεξάρτητα από τη θεαματικότητα και ακροαματικότητα των σχετικών εκπομπών. Το παραγόμενο περιεχόμενο και η διάθεση των προγραμμάτων της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. πρέπει να έχει κατάλληλες μορφές εκπομπής ή/και αλληλεπίδρασης, όπου αυτή προσφέρεται, για άτομα με αναπηρία. Προς τούτο, η παραγωγή και η διάθεση ψηφιακού περιεχομένου από τη ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. υιοθετεί διεθνώς αποδεκτές τεχνικές προδιαγραφές για τη διασφάλιση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας από άτομα με αναπηρία. 8. Στα μέσα που η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. μπορεί να χρησιμοποιήσει για την εκπλήρωση των σκοπών της περιλαμβάνονται ιδίως: α) η παραγωγή και μετάδοση ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος ελεύθερης λήψης, καθώς και συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω δικτύων ευρυεκπομπής για αναλογική εκπομπή, β) η παραγωγή και μετάδοση ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος ελεύθερης λήψης, καθώς και συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω δικτύων ευρυεκπομπής για ψηφιακή εκπομπή, γ) η παραγωγή και μετάδοση ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος ελεύθερης λήψης, καθώς και συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων, για τη λειτουργία των οποίων είτε δεν απαιτείται συχνότητα είτε απαιτείται συχνότητα, αλλά όχι από εκείνες που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή ραδιοτηλεοπτικού σήματος προς το κοινό, δ) η παροχή ραδιοτηλεοπτικών

./.

υπηρεσιών μέσω διαδικτύου, ε) η παροχή μη γραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών με συντακτικά διαμορφωμένο περιεχόμενο προς εξυπηρέτηση των δημοκρατικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών της κοινωνίας, στ) η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού οδηγού προγραμμάτων, ζ) η παροχή υπηρεσιών μετάδοσης και πολυπλεξίας του προγράμματος τηλεοπτικών σταθμών εθνικής, περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας με ψηφιακή τεχνολογία, και η) η παροχή μεμονωμένων εκπομπών κατά παραγγελία, οπτικοακουστικό υλικό τεκμηρίωσης ή εμβάθυνσης σχετικά με εκπομπές της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε., καθώς και αυτοτελείς οπτικοακουστικές υπηρεσίες, όπως παροχή μετεωρολογικών προβλέψεων, περιβαλλοντικής ή χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, υπηρεσίες ηλεκτρονικού τύπου ή υπηρεσίες διαδικτυακής αναζήτησης. 9. Η παροχή των υπηρεσιών της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. μπορεί να γίνεται με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο και οποιοδήποτε μέσο (ασύρματη ή καλωδιακή, μέσω επίγειων πομπών ή μέσω δορυφόρου, με απευθείας εκπομπή προς το κοινό ή με σταθερή δορυφορική υπηρεσία), σε κινητές ή σταθερές συσκευές και με ίδιο τεχνικό εξοπλισμό. 10. Η ΝΕΡΙΤ-Α.Ε., ως δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, έχει το προνόμιο της πραγματοποίησης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβέλειας στην Ελληνική Επικράτεια. Το προνόμιο αυτό είναι αναπαλλοτρίωτο και περιλαμβάνει ιδίως την πραγματοποίηση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών με οποιαδήποτε μορφή, την εγκατάσταση και λειτουργία πομπών, αναμεταδοτών και κάθε άλλου τεχνικού μέσου για την πραγματοποίηση του σκοπού της». Σύμφωνα με το άρθρο 6, «1. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. ανήκει αποκλειστικά στο Ελληνικό Δημόσιο, στο όνομα του οποίου έχει εκδοθεί ένας ονομαστικός και αναπαλλοτρίωτος τίτλος. ... 2. Πόροι της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. είναι: α. Έσοδα από ανταποδοτικό τέλος, ως αντιστάθμισμα για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, β. έσοδα από διαφημίσεις, και γ. έσοδα από κάθε άλλη πηγή». Κατά τα άρθρα 8 και 9 τα Όργανα Διοίκησης της ΝΕΡΙΤ είναι,

αφενός, το επταμελές Εποπτικό Συμβούλιο με εννεαετή θητεία (τα μέλη επιλέγονται με ανοιχτή πρόσκληση από τον ανάδοχο της υπηρεσίας επιλογής των μελών, ο οποίος επιλέγεται με δημόσιο διαγωνισμό, και από φορέα Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που επιλέγεται από τον ανωτέρω ανάδοχο) και, αφετέρου, το πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με πενταετή θητεία (τα μέλη ορίζονται ύστερα από ανοιχτή πρόσκληση αντίστοιχου φορέα επιλογής, ο οποίος υποδεικνύει στο Εποπτικό Συμβούλιο τους υποψήφιους με τη μεγαλύτερη βαθμολογία για να γίνει μεταξύ τους η τελική επιλογή). Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου το Υπουργικό Συμβούλιο επιλέγει Εποπτικό Συμβούλιο με θητεία το πολύ ενός έτους και αυτό στη συνέχεια ορίζει Διοικητικό Συμβούλιο με θητεία επίσης το πολύ ενός έτους (άρθρο 16).

11. Επειδή, ακολούθως, με τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α 170) ρυθμίσθηκαν τα ζητήματα της καταβολής αποζημιώσεων προς τους εργαζομένους της ΕΡΤ συνεπεία της λύσεως των σχέσεων εργασίας. Στις 2.8.2013 ο Ειδικός Διαχειριστής εξέδωσε την Α.Π. 02/2013 Ανακοίνωση Πρόσληψης Προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου διάρκειας 2 μηνών συνολικού αριθμού 1453 ατόμων. Στις 16.8.2013 ο μεταβατικός φορέας Δημόσια Τηλεόραση άρχισε να προβάλλει πρόγραμμα σε εικοσιτετράωρη βάση (σύμφωνα με το 17572/16.9.2013 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης προς το Συμβούλιο της Επικρατείας από 19.8.2013 μεταδίδεται πλήρες τηλεοπτικό πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων ειδησεογραφικών και ενημερωτικών εκπομπών, καθώς και μετάδοσης αθλητικών διοργανώσεων). Με την 25/21.8.2013 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου ορίσθηκε το Εποπτικό Συμβούλιο της Α.Ε. ΝΕΡΙΤ (ΦΕΚ τεύχος υπαλλήλων ειδικών θέσεων και οργάνων διοίκησης φορέων του Δημοσίου 400), το οποίο απηύθυνε την από 22.8.2013 ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την πλήρωση των θέσεων του διευθύνοντος συμβούλου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΝΕΡΙΤ Α.Ε. Με την 2803/9.9.2013 απόφαση

./.

του Ειδικού Διαχειριστή αποφασίσθηκε η πρόσληψη 439 ατόμων με βάση την πρώτη προκήρυξή του. Στις 18.9.2013 ανακοινώθηκε ο προσωρινός πίνακας κατάταξης 1163 επιτυχόντων με βάση τη δεύτερη ανακοίνωση του Ειδικού Διαχειριστή. Τέλος, στις 23.9.2013 έγινε έναρξη εκπομπής ραδιοφωνικού προγράμματος («Ελληνική Δημόσια Ραδιοφωνία») και στις 19.9.2013 έναρξη λειτουργίας της ιστοσελίδας της Δημόσιας Τηλεόρασης.

12. Επειδή, το Δημόσιο με τις απόψεις του (Α.Π. 12454/19.6.2013, Α.Π. 17572/16.9.2013, 17931/20.9.2013 έγγραφα του Γενικού Γραμματέα Μέσων Ενημέρωσης, 1188/26789/19.6.2013 έγγραφο Γενικής Γραμματέα Υπουργείου Οικονομικών) αναφέρει ότι η έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης και η διαμόρφωση ενός κατάλληλου περιβάλλοντος για τη λειτουργία δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα ικανού να ανταποκριθεί στις συνταγματικές επιταγές ήταν αναγκαία για τους εξής λόγους: α) Με βάση στατιστικά στοιχεία της European Broadcasting Union, το μερίδιο τηλεθέασης της δημόσιας τηλεόρασης (ET1, NET και ET3) στην Ελλάδα το 2012 ήταν 14,9%, ποσοστό σημαντικά χαμηλότερο από το μέσο όρο των λοιπών ευρωπαϊκών κρατών (27,8%). Κατά το χρονικό διάστημα Οκτωβρίου 2012 - Απριλίου 2013, τα μερίδια τηλεθέασης της ET1, NET και ET3 ήταν μονοψήφια με εξαίρεση την πρωινή ζώνη της NET. Το κεντρικό δελτίο της NET παρακολουθούσαν κατά μέσο όρο 219.117 πολίτες. Τα δεδομένα αυτά κατέτασσαν το δελτίο στην τελευταία θέση τηλεθέασης μεταξύ των καναλιών πανελληνίας εμβέλειας. Το εν γένει πρόγραμμα της NET παρακολουθούσαν κατά μέσο όρο 119.650 πολίτες, δηλαδή ποσοστό 1,2% του πληθυσμού. β) Ανεξάρτητα από τις επιλογές της τυπολογίας του προγράμματος των ET1, NET και ET3 (που διαφοροποιούνται αισθητά μεταξύ τους) η δημόσια τηλεόραση δεν κατόρθωνε να ικανοποιήσει το τηλεοπτικό κοινό με βάση τα ποσοστά τηλεθέασης σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες προγράμματος (ενημερωτικές εκπομπές, κινηματογράφο, εκπομπές τέχνης και πολιτισμού, παιδικά, σειρές, αθλητικά κ.λπ.). γ) Με βάση τα σχετικά

απολογιστικά οικονομικά μεγέθη για το έτος 2012 το 95% των εσόδων της ΕΡΤ προήλθε από το ανταποδοτικό τέλος που κατέβαλαν οι πολίτες. Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα της ΕΡΤ από το ανταποδοτικό τέλος ανήλθαν στα 258,8 εκατομμύρια ευρώ, τη στιγμή που το γενικό σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 273,6 εκατομμύρια ευρώ. Ως εκ τούτου, κατά το Δημόσιο, η ΕΡΤ δεν μπορεί να θεωρηθεί κερδοφόρος επιχείρηση, διότι τα έσοδά της δεν προέρχονταν από διαφήμιση ή από άλλες μορφές εμπορικής δραστηριότητας, αλλά από το ανταποδοτικό τέλος. Σε σχέση με το θέμα της επιβάρυνσης ή μη του κρατικού προϋπολογισμού επισημαίνεται ότι μεταξύ άλλων πόρος της ΕΡΤ ήταν και η έκτακτη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 1730/1987. Συνεπώς, η ΕΡΤ δύναμει θα μπορούσε να επιβαρύνει οποιαδήποτε στιγμή τον κρατικό προϋπολογισμό. δ) Ενδεικτική της κατασπατάλησης των εσόδων της ΕΡΤ ήταν η διάθεσή τους όχι για την παροχή υψηλής ποιότητας ανταποδοτικών προς τους πολίτες υπηρεσιών, δηλαδή ποιοτικού προγράμματος, αλλά για τη συντήρηση ενός συστήματος πολυάριθμων ακριβοπληρωμένων υπαλλήλων. Συγκεκριμένα, ενώ οι αποδοχές του πάσης φύσεως προσωπικού του δημόσιου τομέα έχουν υποστεί αξιοσημείωτες μειώσεις, το έτος 2012 η ΕΡΤ επί γενικού συνόλου δαπανών 245 εκατομμυρίων ευρώ διέθεσε για μισθοδοσία 108,4 εκατομμύρια ευρώ, όταν για πρόγραμμα δαπανήθηκαν 74,1 εκατομμύρια ευρώ. Οι δαπάνες, δηλαδή, της ΕΡΤ για τη μισθοδοσία του προσωπικού της ανήλθαν στο 46% επί του συνόλου των δαπανών για το εν λόγω έτος. Τα μεγέθη είναι υπερβολικά, ιδίως σε σύγκριση με τα αντίστοιχα τόσο ιδιωτικών ελληνικών καναλιών, όσο και του BBC (με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία οι ετήσιες δαπάνες προσωπικού για τα έτη 2011 και 2012, το κόστος μισθοδοσίας για το MEGA, ένα ανταγωνιστικό ιδιωτικό ελληνικό τηλεοπτικό κανάλι, αποτελεί περίπου το 27% του συνολικού λειτουργικού κόστους, ενώ αντίστοιχα για το BBC, ένα κρατικό τηλεοπτικό δίκτυο πανευρωπαϊκής εμβέλειας, το ποσοστό διατηρείται στο 21%. Με λίγο

./.

παλαιότερα στοιχεία το αντίστοιχο κόστος του Ομίλου της RAI το 2009 ήταν 31% και το 2010 ήταν 33%). ε) Η ΕΡΤ δεν εφήρμοσε το ενιαίο μισθολόγιο στις αποδοχές του πάσης φύσεως προσωπικού της. Οι δημοσιογράφοι, οι οποίοι ως εσωτερικοί συντάκτες εργάζονταν 6 ώρες καθημερινά, αντέδρασαν στην εφαρμογή της κοινής υπουργικής απόφασης που καθόριζε κατά παρέκκλιση από το ενιαίο μισθολόγιο τις αποδοχές τους σε υψηλότερα επίπεδα. Στο 143/3.4.2013 ενημερωτικό σημείωμα του Γενικού Γραμματέα Μέσων Ενημέρωσης αναφέρονται διεξοδικά οι εκκρεμείς υποχρεώσεις της ΕΡΤ Α.Ε. λόγω της μη εφαρμογής μισθολογικών διατάξεων του ν. 4093/2012 και μνημονεύεται σειρά εγγράφων που εστάλησαν από την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης και της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, προκειμένου οι εποπτευόμενοι φορείς (ΕΡΤ Α.Ε και ΑΠΕ - ΜΠΕ Α.Ε) να εφαρμόσουν από 1.1.2013 το ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο. Σύμφωνα με τα ανωτέρω έγγραφα και ειδικά με το υπ' αρ. 5530/13-3-2013 σχετικό έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης και της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, και μετά από αλληπάλληλες προφορικές οχλήσεις της ως άνω Διεύθυνσης προς τους εποπτευόμενους φορείς, ως καταληκτική ημερομηνία προσαρμογής στις επιταγές του ν. 4093/2012 ορίστηκε η 1.4.2013. Ωστόσο, σύμφωνα με τη Διοίκηση, μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης (11.6.2013) τα όργανα της ΕΡΤ Α.Ε. δεν είχαν συμμορφωθεί με τις επιταγές των νόμων που αναφέρονται ανωτέρω. Συνεπεία των ανωτέρω, η ΕΡΤ κατέβαλε στις επιμέρους κατηγορίες του προσωπικού της ιδιαίτερα υψηλές αποδοχές σε σχέση με τις ισχύουσες σήμερα στο δημόσιο τομέα, μνημονεύονται δε ενδεικτικά μηνιαίες αποδοχές διαφόρων ειδικοτήτων σε αντιπαραβολή με τις αποδοχές αντιστοίχων υπαλλήλων του δημόσιου τομέα. Προσκομίζεται ακόμη το 405/27.3.2013 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών της ΕΡΤ Α.Ε., στο οποίο επισυνάπτεται έκθεση

για την ΕΡΤ. Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση στις 26.3.2013 το σύνολο του προσωπικού της ΕΡΤ Α.Ε. ανερχόταν σε 2915 [με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου 2665 (διοικητικός-οικονομικός κλάδος 650, τεχνικός κλάδος 686, κλάδος προγράμματος 663, δημοσιογράφοι 666) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, 195 (διοικητικός-οικονομικός κλάδος 44, τεχνικός κλάδος 64, κλάδος προγράμματος 72, δημοσιογράφοι 15) και ειδικό προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου 51 (ειδικοί σύμβουλοι 13, προσωπικό ειδικών θέσεων 14, ιδιαίτερες γραμματείες 24), γενικοί διευθυντές 4]. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2012 η ΕΡΤ Α.Ε. είχε έσοδα 246.152.000 € (ανταποδοτικό τέλος: 235.000.000 €, διαφημίσεις-χορηγίες 8.100.000 €, λοιπά έσοδα: 3.052.000 €) και έξοδα 199.032.000 € (εργασιακό κόστος: 92.000.000 €, κόστος προγράμματος: 54.253.000 €, λειτουργικές δαπάνες γενικών διευθύνσεων: 52.779.000 €). Στις 31.12.2012 οι συσσωρευμένες ζημίες ανέρχονταν σε 71.099.000 €.

13. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος: «Σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί, ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, να εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 παρ. 1, μέσα σε σαράντα ημέρες από την έκδοσή τους ή μέσα σε σαράντα ημέρες από την σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Αν δεν υποβληθούν στην Βουλή μέσα στις προαναφερόμενες προθεσμίες ή αν δεν εγκριθούν από αυτή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους, παύουν να ισχύουν στο εξής». Όπως έχει ήδη κριθεί (3612/2002 Ολομ., 3636/1989 Ολομ., 2289/1987 Ολομ.), αν η πράξη νομοθετικού περιεχομένου κυρωθεί μέσα στις συνταγματικές προθεσμίες από το νόμο, οι ρυθμίσεις της καθίστανται ρυθμίσεις του κυρωτικού της νόμου και μάλιστα αναδρομικώς, αφού η «κύρωση» από το νόμο εμπεριέχει εννοιολογικώς την αναδρομή του νόμου.

14. Επειδή, η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 14B του ν. 3429/2005» εκδόθηκε στις 10.6.2013 και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 11.6.2013. Στις 18.7.2013 κατατέθηκε στη Βουλή σχέδιο νόμου με τίτλο «Κύρωση της από 10 Ιουνίου 2013 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 14B του ν. 3429/2005» (Α' 139)». Σύμφωνα με τη σχετική αιτιολογική έκθεση, με την εν λόγω Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, «επιχειρείται η συμπλήρωση της παρ. 2 του άρθρου 14B του ν. 3429/2005 προς άρση τυχόν αμφιβολιών ως προς το εύρος της παρασχεθείσας προς τους αρμόδιους Υπουργούς εξουσιοδότησης με σκοπό να αντιμετωπιστεί κατεπειγόντως το θέμα της άμεσης έκδοσης της οριζόμενης στην παρ. 1 του άρθρου 14B του ν. 3429/2005 κανονιστικής πράξης στο πλαίσιο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της χώρας που απορρέουν από τους νόμους 4046/2012 (Α' 28) και 4093/2012 (Α' 222) και αποτελούν προαπαιτούμενες ενέργειες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016». Με το Π.Δ. 121/2013 (ΦΕΚ Α' 165/22.7.2013) κηρύχθηκε η λήξη των εργασιών της Συνόδου της Βουλής. Από την ανωτέρω ημερομηνία (22.7.2013), δηλ. την ημερομηνία λήξεως των εργασιών της Συνόδου της Βουλής, πρέπει να θεωρηθεί ότι ανεστάλη η προθεσμία για την κύρωση της Πράξης. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 40 παρ. 1 και 64 παρ. 1 του Συντάγματος, η Βουλή, μετά το πέρας της διακοπής των εργασιών της, συνέρχεται εκ νέου σε τακτική σύνοδο την πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου του ίδιου έτους, και, εν προκειμένω, στις 7.10.2013, ημερομηνία κατά την οποία και θα αρχίσουν οι εργασίες της Ολομέλειας της Βουλής, η οποία είναι και η μόνη αρμόδια κατά τα άρθρα 44 παρ. 1 και 72 παρ. 1 του Συντάγματος για την κύρωση της πιο πάνω πράξεως νομοθετικού περιεχομένου. Επομένως, από την ως άνω ημερομηνία (7.10.2013) θα συνεχίσει να τρέχει η τρίμηνη προθεσμία για την κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Υπό

τα ανωτέρω δεδομένα, ανεξαρτήτως του ότι οι ρυθμίσεις που επιχειρούνται με την προσβαλλόμενη πράξη στηρίζονται νομίμως στην εξουσιοδότηση που περιεχόταν στην αρχική διατύπωση του άρθρου 14B του ν. 3429/2005, όπως είχε θεσπισθεί με το άρθρο 66 παρ. 1 του ν. 4002/2011, πάντως, η Πράξη αυτή υπεβλήθη ενώπιον της Βουλής μέσα στις προαναφερόμενες συνταγματικές προθεσμίες και, επομένως, εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο συζητήσεως της υποθέσεως (βλ. Ολομ. ΣτΕ 1250/2003).

15. Επειδή, σε επίπεδο συνταγματικών διατάξεων αναφορά στη ραδιοφωνία και παρεμφερή μέσα μετάδοσης έγινε το πρώτον στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 14 του Συντάγματος του 1952, σύμφωνα με το οποίο, «Αι προστατευτικά του τύπου διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται επί των κινηματογράφων, δημοσίων θεαμάτων, φωνογραφίας, ραδιοφωνίας και άλλων παρεμφερών μέσων μεταδόσεως λόγου ή παραστάσεως». Στο άρθρο 15 του Συντάγματος του 1975 ορίστηκε ότι «1. Οι προστατευτικές για τον τύπο διατάξεις του προηγούμενου άρθρου δεν εφαρμόζονται στον κινηματογράφο, τη φωνογραφία, τη ραδιοφωνία, την τηλεόραση και κάθε άλλο παρεμφερές μέσο μετάδοσης λόγου ή παράστασης. 2. Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και έχουν σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, πρέπει πάντως να εξασφαλίζεται η ποιοτική στάθμη των εκπομπών που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή τους και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας». Με την συνταγματική αναθεώρηση του 2001 η ανωτέρω παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως εξής: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους, που λαμβάνει και τη μορφή του

καθεστώτος της προηγούμενης άδειας, έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την υποχρεωτική και δωρεάν μετάδοση των εργασιών της Βουλής και των επιτροπών της, καθώς και προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα». Περαιτέρω, στην παρ. 9 του άρθρου 14 του Συντάγματος, η οποία προστέθηκε με την Συνταγματική Αναθεώρηση του 2001, ορίζονται τα εξής: «Το ιδιοκτησιακό καθεστώς, η οικονομική κατάσταση και τα μέσα χρηματοδότησης των μέσων ενημέρωσης πρέπει να γίνονται γνωστά, όπως νόμος ορίζει. Νόμος προβλέπει τα μέτρα και τους περιορισμούς που είναι αναγκαίοι για την πλήρη διασφάλιση της διαφάνειας και της πολυφωνίας στην ενημέρωση. Απαγορεύεται η συγκέντρωση του ελέγχου περισσότερων μέσων ενημέρωσης της αυτής ή άλλης μορφής. Απαγορεύεται ειδικότερα η συγκέντρωση περισσότερων του ενός ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης της αυτής μορφής, όπως νόμος ορίζει». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των βασικών ελευθεριών (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 56/1974 (ΦΕΚ Α 256): «1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας κινηματογράφου ή τηλεόρασεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας. 2. Η άσκησης των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις,

όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή την δημοσίαν ασφάλειαν την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας».

16. Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος κατοχυρώνεται η ελευθερία της έκφρασης, βασική εκδήλωση της οποίας αποτελεί το δικαίωμα καθενός να διαδίδει με τη χρήση των μέσων ενημέρωσης (Τύπου, ραδιοφωνίας, τηλεόρασης) ειδήσεις, σχόλια και απόψεις (δικαίωμα του πληροφορείν). Με τις ίδιες συνταγματικές διατάξεις, σε συνδυασμό με τα άρθρα 5 παρ. 1 και 5 Α παρ. 1 του Συντάγματος, κατοχυρώνεται, εξ άλλου, το δικαίωμα του καθενός να ενημερώνεται τακτικά και ελεύθερα από κάθε διαθέσιμη πηγή για κάθε θέμα που τον ενδιαφέρει (δικαίωμα του πληροφορείσθαι). Με το πλέγμα των πιο πάνω συνταγματικών διατάξεων, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ, προστατεύονται οι ελευθερίες του πληροφορείν και του πληροφορείσθαι, ως αναγκαία προϋπόθεση για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου, αλλά και ως συστατικό στοιχείο του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η άσκηση των ελευθεριών αυτών υπόκειται μόνο στους απολύτως αναγκαίους περιορισμούς που προβλέπονται από τις αντίστοιχες συνταγματικές διατάξεις. Όπως γίνεται γενικά δεκτό, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (τύπος, ραδιοτηλεόραση, διαδικτυακά μέσα) επιτελούν πολλαπλές, κατ' ιδίαν, λειτουργίες στη δημοκρατική κοινωνία. Ενδεικτικά: Πληροφορούν τους πολίτες και αποτελούν fora ανοιχτής ανταλλαγής ιδεών συμβάλλοντας στο να σχηματίσουν αυτοί ελεύθερα και δημόσια τη δική τους γνώμη για τα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα. Ελέγχουν την πολιτική εξουσία και

καθιστούν διαφανή τον τρόπο άσκησης της. Ενισχύουν την κοινωνική συνοχή δίνοντας στους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετέχουν ως ενεργά μέλη ενός συνόλου στο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι. Επιδρούν στην πολιτιστική καλλιέργεια και ικανοποιούν τις ποικίλες προσωπικές ανάγκες του κοινού (ψυχαγωγία, θέματα υγείας, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου κ.ά.). Ειδικά ως προς τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, ο συνταγματικός νομοθέτης, έχοντας υπόψη τη μεγάλη εμπέλεια, την χρονική αμεσότητα και την ιδιαίτερη δύναμη επιρροής που διαθέτουν, με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος όρισε ότι η λειτουργία τους υπάγεται στον άμεσο έλεγχο του κράτους. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει τόσο τη χορήγηση αδείας λειτουργίας, όσο και τη μέριμνα ώστε κατά τη λειτουργία τους να εξυπηρετούνται συγκεκριμένοι σκοποί δημοσίου ενδιαφέροντος. Οι σκοποί αυτοί είναι: η αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών, ειδήσεων, προϊόντων λόγου και τέχνης, η ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων σε αντιστοιχία με την κοινωνική αποστολή των εν λόγω μέσων και την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου και η προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Η χορήγηση των αδειών, ο έλεγχος της εξυπηρέτησης των ανωτέρω σκοπών δημοσίου συμφέροντος και η επιβολή κυρώσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητη αρχή, το «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης». Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 9 του Συντάγματος (εδάφιο πρώτο έως τέταρτο) προβλέπεται η έκδοση νόμων για τη γνωστοποίηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, της οικονομικής κατάστασης και των μέσων χρηματοδότησης των μέσων ενημέρωσης, καθώς και για τη θέσπιση μέτρων και περιορισμών αναγκαίων για την πλήρη διασφάλιση της διαφάνειας και της πολυφωνίας στην ενημέρωση, ορίζεται δε ότι απαγορεύεται η συγκέντρωση του ελέγχου περισσότερων μέσων ενημέρωσης της αυτής ή άλλης μορφής (όταν μάλιστα πρόκειται για ηλεκτρονικά μέσα απαγορεύεται η συγκέντρωση περισσότερων του ενός ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης της αυτής μορφής). Με το σύνολο των

εν λόγω διατάξεων το κράτος καθίσταται ο ρυθμιστής της λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης και ο εγγυητής του πλουραλισμού των ιδεών και των πληροφοριών που μεταδίδονται. Το κράτος (η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία, καθώς και το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή) υποχρεούται, απέχοντας από επεμβάσεις στο περιεχόμενο των εκπομπών, να λαμβάνει όλα τα αναγκαία θετικά μέτρα (νομοθετικά, οργανωτικά, διοικητικά και ουσιαστικά), περιλαμβανομένης της επιβολής και εκτέλεσης των προβλεπόμενων κυρώσεων, ώστε να διασφαλίζεται η καθολική παροχή της ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στην εθνική επικράτεια με πλήρη σεβασμό των προαναφερομένων συνταγματικών αξιών, με διαφάνεια ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την οικονομική κατάσταση και τη χρηματοδότηση των μέσων ενημέρωσης, καθώς και με την αποτροπή της συγκέντρωσης του ελέγχου των μέσων αυτών. Από τις ως άνω όμως συνταγματικές διατάξεις δεν προκύπτει ότι επιβάλλεται η λειτουργία δημόσιου φορέα ραδιοτηλεόρασης. Ο νομοθέτης έχει την ευχέρεια, συνεκτιμώντας την οικονομική δυνατότητα του Κράτους σε κάθε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, να επιλέξει αν, με κριτήριο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των συνταγματικών επιταγών για τη ραδιοτηλεόραση, είναι αναγκαίο και δυνατό να ιδρυθεί δημόσιος φορέας ραδιοτηλεόρασης. Σε περίπτωση, κατά την οποία επιλεγεί η ίδρυση δημόσιου φορέα ραδιοτηλεόρασης, σύμφωνα με το Σύνταγμα αυτός επιβάλλεται να έχει πλουραλιστική δομή, να οργανώνεται κατά τρόπο που αποτρέπει κυβερνητικές και κομματικές επιρροές και να λειτουργεί αυστηρά με βάση τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της πολυφωνίας. Οίκοθεν νοείται ότι η εκάστοτε νομοθετική επιλογή υπόκειται στον δικαστικό έλεγχο ως προς τη συμφωνία της με τις προμνημονευόμενες συνταγματικές επιταγές.

17. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία καταργείται η ΕΡΤ Α.Ε. και παύει να υπάρχει πάροχος της δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα της

./.

ραδιοτηλεόρασης, πρέπει να ακυρωθεί λόγω αντίθεσης των εξουσιοδοτικών διατάξεων του άρθρου 14B του ν. 3429/2005 προς το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, το οποίο, κατά τους αιτούντες, επιβάλλει την απρόσκοπτη (συνεχή) λειτουργία δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα. Ο λόγος όμως αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, προεχόντως διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη, όπως αμέσως ανωτέρω εξετάθη, εκδοχή ότι από το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος προκύπτει ότι επιβάλλεται να υπάρχει δημόσια ραδιοτηλεόραση. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την ίδια την προσβαλλόμενη πράξη, η κατάργηση της ΕΡΤ Α.Ε. έγινε, πέραν των δημοσιονομικών λόγων, με σκοπό να ιδρυθεί νέος φορέας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, ο νόμος για την ίδρυση του οποίου (ν. 4173/2013) δημοσιεύθηκε στις 26.7.2013, δηλαδή πριν από τη συζήτηση της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως (27.9.2013), σύμφωνα δε με τις διατάξεις του νόμου αυτού ο ορισμός των οργάνων διοίκησης του νέου φορέα γίνεται, με εξαίρεση τον πρώτο ορισμό, χωρίς την ανάμιξη της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας. Εξ άλλου, μέχρι να τεθεί σε λειτουργία ο νέος φορέας, άρχισε να λειτουργεί μεταβατικός φορέας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης με στελέχωση και οργάνωση, οι οποίες υπερβαίνουν την απλή συμμόρφωση προς την απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. αναλυτικά σκέψεις 9 και 11), με αποτέλεσμα η λειτουργία του μεταβατικού αυτού φορέα («Ελληνική Δημόσια Ραδιοφωνία και Τηλεόραση») να έχει τακτικό χαρακτήρα, ενώ συνεχίσθηκε, απρόσκοπτα, υπό τον έλεγχο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, και η λειτουργία των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών εθνικής και τοπικής εμβέλειας.

18. Επειδή, περαιτέρω, κατά τη γνώμη των Συμβούλων Παρασκευής Μπραϊμή και Χρήστου Ντουχάνη, από το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος συνάγεται ότι επιβάλλεται η ύπαρξη δημόσιου φορέα ραδιοτηλεόρασης προς εκπλήρωση των σκοπών που αναγορεύονται από το ίδιο άρθρο σε σκοπούς δημόσιας υπηρεσίας (εξασφάλιση ποιοτικής

στάθμης προγραμμάτων κ.λπ.). Και τούτο διότι, κατά κοινή πείρα, η εκπλήρωση των σκοπών αυτών δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο από ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι έχουν, κατά βάση, κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Λόγω όμως της φύσεως της κατά τα ανωτέρω δημόσιας υπηρεσίας και ενόψει της οργάνωσης της ραδιοτηλεόρασης με την επί μακρόν λειτουργία ιδιωτικών φορέων υπό τον έλεγχο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, είναι επιτρεπτή, κατά παρέκκλιση από την αρχή της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας, η διακοπή για εύλογο, και πάντως μικρό, χρονικό διάστημα της λειτουργίας του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, για λόγους αναδιοργάνωσής του, με την κατάργηση του υπάρχοντος και τη σύσταση και λειτουργία νέου, όπως εν προκειμένω, όπου πριν από τη συζήτηση της αιτήσεως ιδρύθηκε νέος φορέας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και άρχισε να λειτουργεί μεταβατικός φορέας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης μέχρι να τεθεί ο νέος σε λειτουργία. Συνεπώς, ο ως άνω λόγος ακυρώσεως είναι, και κατά τη γνώμη των ανωτέρω, απορριπτέος ως αβάσιμος.

19. Επειδή, μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Χ. Ράμμος, Μ. Καραμανώφ, Δ. Αλεξανδρή, Π. Ευστρατίου, Μ. Γκορτζολίδου, Ι. Γράβαρης, Σ. Μαρκάτης, Α. Ντέμσιας, Θ. Αραβάνης και Α.Μ. Παπαδημητρίου, οι οποίοι διετύπωσαν την εξής γνώμη, στην οποία προσχώρησε η Πάρεδρος Μ. Σωτηροπούλου: Με την διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος ο συνταγματικός νομοθέτης θεσπίζει μια θεμελιώδη για την λειτουργία αυτού τούτου του δημοκρατικού πολιτεύματος δημόσια υπηρεσία, την δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία, ανεξάρτητα ή παράλληλα προς την ύπαρξη ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι, όπως σαφώς και μάλιστα με έμφαση προκύπτει από το ίδιο το γράμμα της διατάξεως αυτής, κατ' αρχήν η παροχή αξιόπιστων και έγκυρων πληροφοριών στο κοινωνικό σύνολο, η ενημέρωση των πολιτών σε όλα ανεξαιρέτως τα σημεία της ελληνικής επικράτειας με τρόπο αντικειμενικό, πολυφωνικό, και με βάση τις αρχές

./.

της ισοπολιτείας και του σεβασμού, αλλά και διακίνησης όλων των ιδεών και απόψεων που αναπτύσσονται σε μια πλουραλιστική δημοκρατική πολιτεία. Αποσκοπεί δηλαδή η δημόσια αυτή υπηρεσία στην δημιουργία ενημερωμένων, συνειδητών και ωρίμων πολιτών, που διαθέτουν πολύπλευρη και σφαιρική ενημέρωση, κριτική σκέψη και ελεύθερο δημοκρατικό φρόνημα, που αποτελούν την απαραίτητη προϋπόθεση για την απρόσκοπτη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ορισμένες μάλιστα υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, συγκεκριμένα η δωρεάν μετάδοση των εργασιών της Βουλής και η μετάδοση προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων, επιβάλλονται και ρητώς στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα από το Σύνταγμα (15 παρ. 2 εδ. δ΄ Συντ.). Ταυτόχρονα η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία αποσκοπεί και στην ανύψωση του πολιτιστικού επιπέδου των πολιτών, με την εκπομπή προγραμμάτων υψηλής ποιοτικής στάθμης, προγραμματικής ποικιλότητας και τούτο όχι μόνο για την ψυχαγωγή αυτών, αλλά και διότι το υψηλό πολιτιστικό επίπεδο συντελεί και αυτό στην δημιουργία ωρίμων και ελεύθερων δημοκρατικών πολιτών. Τέλος, η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία είναι κατά την αντίληψη του Συνταγματικού Νομοθέτη απαραίτητη και για την διαρκή και έγκυρη ενημέρωση των πολιτών με τρόπο ψύχραιμο για θέματα της καθημερινότητας ή επικαιρότητας, που μπορεί να αφορούν άμεσα την ζωή, την υγεία και ασφάλειά τους, ή την ομαλή ροή του καθημερινού τους βίου, όπως είναι π.χ. οι μείζονες φυσικές καταστροφές, θεομηνίες, οι τρομοκρατικές επιθέσεις ή άλλες έκτακτες απρόβλεπτες περιστάσεις, στην διάρκεια των οποίων επιβάλλεται η συνεχής ροή υπεύθυνης ενημέρωσης. Τέτοιου τύπου και επιπέδου ενημέρωση και εν γένει υπηρεσία και μάλιστα σε μια χώρα με τόσο δύσκολη γεωγραφία, όπως η Ελλάδα, δεν μπορούν να προσφέρουν οι ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και κανάλια, των οποίων την παράλληλη λειτουργία το Σύνταγμα ανέχεται βέβαια, διότι το βασικό κριτήριο λειτουργίας τους είναι η επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους και ενδεχομένως η εξυπηρέτηση διαφόρων ισχυρών

οικονομικών συμφερόντων. Και τούτο είναι καθοριστικό για την λειτουργία τους και δεν μπορεί να ανατραπεί, ακόμη και στην περίπτωση που θα υπάγονταν σε καθεστώς αυστηρότατων δεοντολογικών κανόνων σε ό,τι αφορά διάφορες όψεις της λειτουργίας τους αυτής. Όπως περαιτέρω προκύπτει από τα διδάγματα της κοινής πείρας με βάση την ήδη εικοσαετή λειτουργία της ιδιωτικής τηλεόρασης στην Ελλάδα, αλλά και με βάση τα διεθνή δεδομένα, οι ιδιωτικοί αυτοί φορείς προσφέρουν συχνά ένα πολύ χαμηλού επιπέδου ραδιοτηλεοπτικό προϊόν, κύριο χαρακτηριστικό του οποίου είναι ο εύκολος εντυπωσιασμός η πολιτιστική ένδεια και η αύξηση με κάθε δυνατό τρόπο της ακροαματικότητας, σε βάρος της ποιότητας και της αντικειμενικότητας, αλλά και της νηφαλιότητας της παρεχόμενης πληροφόρησης. Με την επικρατούσα μάλιστα τάση δημιουργίας όλο και περισσότερο μονοπωλιακών καταστάσεων στον χώρο επιτυγχάνεται η πλήρης χειραγωγή των πολιτών και η μετατροπή τους σε απλούς καταναλωτές πληροφοριών και μηνυμάτων. Η αναγκαιότητα της υποχρεωτικής κατά το Σύνταγμα ύπαρξης μιας τέτοιας δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας έχει μάλιστα καταστεί σήμερα ακόμη πιο έντονη απ' ότι ήταν κατά τον χρόνο θεσπίσεως της επίμαχης διατάξεως, διότι με την λειτουργία του διαδικτύου, το οποίο κατά κοινή πείρα διακινεί πάσης φύσεως πληροφορίες και απόψεις, ακόμη και τις πιο αντίθετες στις αξίες του ανθρώπου και στις αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος και ειδήσεις κακόβουλες, προδήλως ανακριβείς ή παραπλανητικές, έχει δημιουργηθεί σε πολλούς πολίτες πλήρης σύγχυση οφειλόμενη στην αδυναμία κριτικής αξιολόγησης και ταξινόμησης αυτής της πλημμυρίδας πληροφοριών. Ενόψει της προαναφερθείσας σπουδαιότητας της δημόσιας αυτής ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας υπό λειτουργική έννοια, βασικό, κατά το Σύνταγμα χαρακτηριστικό της αποτελεί η συνέχεια της παροχής της, με συνέπεια να μην είναι ανεκτή ούτε η πρόσκαιρη παραίτηση του Κράτους από αυτήν. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι την δημόσια αυτή ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία μόνο δημόσιος φορέας μπορεί, κατά το

Σύνταγμα, να την παράσχει και για τον ακόλουθο θεμελιώδη λόγο που ανάγεται στην ίδια την φύση των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Πράγματι, οι τελευταίοι, ως κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα μπορούν ανά πάσα στιγμή να αναστείλουν την λειτουργία τους για λόγους, που ανάγονται είτε στο ότι έχουν καταστεί ζημιογόνα, είτε στην απλή επιθυμία των ιδιοκτητών τους να σταματήσουν την δραστηριότητα αυτή, είτε, τέλος, και σε αυτήν ακόμη την ενδεχόμενη παραβατικότητά τους και την συνακόλουθη ανάκληση της λειτουργίας τους. Αυτονόητο είναι βεβαίως ότι ως δημόσιος φορέας δεν νοείται κατ' ανάγκην νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, καθώς και ότι ο φορέας αυτός δεν συνιστά μονοπώλιο. Δεν είναι, εξ άλλου, τυχαίο το ότι ο κοινός νομοθέτης έτσι αντελήφθη επί σειρά δεκαετιών το νόημα της συνταγματικής διατάξεως. Συνέστησε και διατήρησε συνεχώς υπό το καθεστώς του ισχύοντος Συντάγματος ένα δημόσιο φορέα παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών (την «Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση», EPT A.E.) τόσο με τον ν. 230/1975, όσο και τον ν. 1730/1987. Εξ άλλου ούτε και μετά την κατάργηση της EPT A.E. με την ήδη προσβαλλόμενη πράξη ο νομοθέτης τροποποίησε το εν λόγω πρότυπο οργάνωσης. Με το νόμο 4173/2013 ιδρύθηκε το νομικό πρόσωπο με την επωνυμία «Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ίντερνετ και Τηλεόραση NEPIT AE» πάλι ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ανώνυμη εταιρεία), για την εκπλήρωση των σκοπών «της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας» (άρθ. 2 παρ. 1). Με βάση τα προεκτεθέντα η κατάργηση του νομικού προσώπου της EPT A.E. χωρίς την ταυτόχρονη ίδρυση νέου αντίστοιχου φορέα, δυναμένου, ως εκ της νομικής του φύσεως, και του εξοπλισμού του να τη διαδεχθεί στα δικαιώματα και υποχρεώσεις της ως διαχειριστή δημόσιας υπηρεσίας, και να εκπέμψει πλήρες πρόγραμμα με βάση τις ως άνω συνταγματικές απαιτήσεις, έχει ως συνέπεια να αποστερηθεί το Κράτος και η ιδρυθείσα από αυτό EPT A.E., μόνη μέχρι σήμερα φορέας ασκήσεως της δημόσιας υπηρεσίας ραδιοτηλεόρασης υπό τη λειτουργική της έννοια, μεταξύ άλλων, της

δυνατότητας πραγμάτωσης των ως άνω συνταγματικώς προβλεπομένων σκοπών. Τούτο όμως αντίκειται στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, εφόσον, όπως εξετάθη, ο νομοθέτης δεν επιτρέπεται να καταργήσει το φορέα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και δη επ' αόριστον. Ανεξάρτητα, δε, από τα προεκτεθέντα η υποχρέωση αυτή του νομοθέτη, συναπτόμενη και με την τήρηση της αρχής της συνεχούς λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, καθίσταται ακόμη εντονότερη στην προκειμένη περίπτωση, λόγω του ότι οι ιδιωτικοί φορείς ραδιοτηλεόρασης λειτουργούν παρανόμως μέχρι σήμερα με την ανοχή της Πολιτείας (ΣτΕ 3578/2010 Ολομ.). Με τα δεδομένα αυτά η προσβαλλόμενη πράξη κατά το μέρος της που καταργεί την ΕΡΤ Α.Ε. και τις θυγατρικές αυτής και διακόπτει την παροχή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας προσκρούει, κατά την παρούσα γνώμη στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος και είναι για τον λόγο αυτό, βασίμως προβαλλόμενο, ακυρωτέα.

20. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι νόμιμη, διότι δεν έχει συνυπογραφεί από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης, κατά παράβαση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 14B του ν. 3429/2005. Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις, ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης συνυπογράφει όταν με την κοινή απόφαση κατάργησης του φορέα μεταφέρονται αρμοδιότητες σε Υπουργείο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και καθορίζονται ή συνιστώνται οργανικές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης ή Τμήματος οι οποίες ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές. Εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη πράξη μεταφέρθηκαν στο Δημόσιο μόνο περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα και υποχρεώσεις, η δε παροχή της ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας με φορέα την ΕΡΤ Α.Ε. διακόπηκε. Επομένως, για την έκδοση της δεν απαιτείτο συνυπογραφή από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

21. Επειδή, προβάλλεται ακολούθως ότι η προσβαλλόμενη πράξη

./.

δεν είναι νόμιμη, διότι δεν υφίστατο εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοσή της, αφού η από 10.6.2013 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου δημοσιεύθηκε την ίδια ημέρα με την προσβαλλόμενη και δεν προηγήθηκε αυτής. Ο λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, προεχόντως, διότι, ανεξαρτήτως του ότι οι ρυθμίσεις που επιχειρούνται με την προσβαλλόμενη πράξη στηρίζονται νομίμως στην εξουσιοδότηση που περιεχόταν στην αρχική διατύπωση του άρθρου 14B του ν. 3429/2005, όπως είχε θεσπισθεί με το άρθρο 66 παρ. 1 του ν. 4002/2011, δηλ. όπως είχε πριν από την τροποποίησή της με την από 10.6.2013 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, πάντως, στο σώμα της προσβαλλόμενης πράξης ρητά αναφέρεται ότι για την έκδοσή της ελήφθη υπόψη η από 10.6.2013 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 14B του ν. 3429/2005» με τα πλήρη στοιχεία της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α 139), γεγονός που αποδεικνύει ότι η δημοσίευση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου προηγήθηκε.

22. Επειδή, στη συνέχεια οι αιτούντες υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί, διότι δεν αιτιολογείται η έκδοσή της, δεδομένου ότι η αναφορά στο προοίμιό της ότι η ΕΡΤ Α.Ε. επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και ότι επιβάλλεται ο εξορθολογισμός με την ίδρυση νέου οργανισμού-προτύπου δεν δύναται, κατά τους αιτούντες, να θεωρηθεί αιτιολογία. Όμως, κατά την πάγια νομολογία, οι κανονιστικές πράξεις ελέγχονται μόνο από την άποψη της συνδρομής των όρων της εξουσιοδότησεως, με βάση την οποία εκδίδονται, καθώς και της τυχόν υπερβάσεως των ορίων της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησεως (ΣτΕ 1437/2013 επταμ). Επομένως, τα προβαλλόμενα ότι η προσβαλλόμενη πράξη στερείται αιτιολογίας, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτα (ΣτΕ 646/2013, 3176/2012, 2276/2008, 959/2003, 2207/2002 κ.ά.).

23. Επειδή, περαιτέρω, στο στοιχείο α της παρ. 1 του άρθρου 14B

./.

του ν. 3429/2005, το οποίο θεσπίσθηκε με το ν. 4002/2011, όπως είχε αρχικά και εξακολουθεί να ισχύει, ορίζεται ότι ορισμένες ανώνυμες εταιρείες που κατονομάζονται, μεταξύ των οποίων η ΕΡΤ Α.Ε., μπορεί, να καταργούνται, να συγχωνεύονται ή να διασπώνται «αν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό άμεσα ή έμμεσα ή αν επιδιώκουν παρεμφερή σκοπό ή για τον εξορθολογισμό του κόστους λειτουργίας τους». Όπως εκτίθεται στη σκέψη 8, ήδη στο από Ιουλίου 2011 Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής της Ελλάδας οι σταθμοί δημόσιας τηλεόρασης περιελήφθησαν στο σχεδιασμό κατάργησης, συγχώνευσης ή εξυγίανσης «μη απαραίτητων δημόσιων φορέων». Στην νεότερη από 8 Νοεμβρίου 2011 απόφαση του Συμβουλίου της Ε.Ε. μνημονεύεται ότι η Ελλάδα θεσπίζει χωρίς καθυστέρηση υπουργικές αποφάσεις για την έναρξη της κατάργησης, συγχώνευσης ή ουσιαστικής μείωσης του μεγέθους των φορέων, μεταξύ των οποίων κατονομάζεται ρητά η ΕΡΤ. Στη συνέχεια στο Παράρτημα Ι του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, όπως εγκρίθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012, προσδιορίσθηκε ως εκκρεμές δημοσιονομικό μέτρο από τις προαπαιτούμενες δράσεις του Νοεμβρίου 2011 η «έκδοση των εκκρεμών ΥΑ για το κλείσιμο/συγχώνευση των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου». Ακολούθως με το άρθρο πρώτο, παρ. Γ, υποπαρ. Γ1, περ. 12 του ν. 4093/2012, με τον οποίο εγκρίθηκε το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016, ορίσθηκε ότι η ΕΡΤ Α.Ε. πρέπει να εφαρμόσει, από 1.1.2013, για το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό της, τις διατάξεις του κεφαλαίου Δεύτερου του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α 226 - ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο του δημόσιου τομέα). Με τις τελευταίες αυτές διατάξεις δεν συμμορφώθηκε η ΕΡΤ Α.Ε., όπως βεβαιώνεται στις απόψεις της Διοικήσεως και τα συνημμένα σε αυτές έγγραφα (βλ. σκέψη 12). Στο προοίμιο της από 10.6.2013 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου, με την οποία τροποποιήθηκε η ως άνω διάταξη του άρθρου 14 Β, μνημονεύεται ότι για

την έκδοσή της ελήφθη υπόψη, η «έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του κατεπείγοντος θέματος της εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 14B του ν. 3429/2005 που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4046/2012 και του ν. 4093/2012, που αποτελούν προαπαιτούμενες ενέργειες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016». Εξ άλλου, στο προοίμιο της προσβαλλόμενης πράξης μνημονεύεται ότι για την έκδοσή της ελήφθη υπόψη και «το γεγονός ότι η «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ Α.Ε.)» επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και επιβάλλεται ο εξορθολογισμός της παροχής, της λειτουργίας και του κόστους οργάνωσης της δημοσίας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας μέσω της ίδρυσης και διαμόρφωσης ενός νέου οργανισμού-προτύπου». Με βάση τα ανωτέρω συντρέχουν κατ' αρχήν δύο από τις τρεις διαζευκτικά τιθέμενες από το άρθρο 14B του ν. 3429/2005 προϋποθέσεις για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, δηλαδή η έμμεση επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού (βλ. ειδικότερα άρθρο 14 παρ. 1 εδ. γ, σύμφωνα με το οποίο μεταξύ των πόρων της ΕΡΤ περιλαμβάνεται έκτακτη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και τις προαναφερθείσες διατάξεις των ν. 4046 και 4093/2012, βλ. ακόμη ΣτΕ 668/2012 Ολομ. σκέψη 35, για την ανάγκη αντιμετώπισης της κακής δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους ως λόγου δημοσίου συμφέροντος), καθώς και ο σκοπός εξορθολογισμού του κόστους λειτουργίας της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας (βλ. αναλυτική τεκμηρίωση στο έγγραφο των απόψεων του Δημοσίου και στα συνημμένα σε αυτές έγγραφα, όπως αναλυτικά εκτίθενται στη σκέψη 12). Υπό τα δεδομένα αυτά, αν θεωρηθεί ότι με τον ίδιο λόγο προβάλλεται ότι για την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τίθενται από τις διατάξεις που παρέχουν εξουσιοδότηση για την έκδοσή της, ο λόγος είναι, και υπό την εκδοχή αυτή, απορριπτέος ως αβάσιμος.

24. Επειδή, η κατάργηση του υφιστάμενου φορέα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και η διακοπή λειτουργίας του μέχρι τη λειτουργία νέου προς τον σκοπό «εξορθολογισμού της παροχής, της λειτουργίας και του κόστους οργάνωσης της δημοσίας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας μέσω της ίδρυσης και διαμόρφωσης ενός νέου οργανισμού-προτύπου», συνιστά επιλογή του νομοθέτη αρχικώς και της κανονιστικώς δρώσης Διοικήσεως τελικώς. Η τελευταία αυτή επιλογή συνιστά ουσιαστική κρίση, η οποία ελέγχεται μόνο αν προβάλλεται με συγκεκριμένους ισχυρισμούς και προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι παρίσταται αυθαίρετη και προδήλως απρόσφορη για την επίτευξη του επιδιωκόμενου με την κανονιστική ρύθμιση σκοπού (ΣτΕ 1437/2013 επταμ., 866, 1512/2002 επταμ., πρβλ. ΣτΕ 4230/1995). Εν προκειμένω, η Διοίκηση με τις απόψεις της και τα έγγραφα που προσκομίζει (βλ. σκέψη 12) τεκμηριώνει κατ' αρχήν την κρίση της για το πρόσφορο της ως άνω επιλογής για την επίτευξη των σκοπών δημοσίου συμφέροντος που επιδιώκονται με το άρθρο 14B του ν. 3429/2005 και με την προσβαλλόμενη πράξη (εξορθολογισμός της παροχής, της λειτουργίας και του κόστους οργάνωσης της δημοσίας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας μέσω της ίδρυσης και διαμόρφωσης ενός νέου οργανισμού-προτύπου) [βλ. και σκέψη 22]. Επομένως, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση της αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος) και υποστηρίζεται ότι με την προσβαλλόμενη πράξη επιδιώχθηκε ο εξορθολογισμός της λειτουργίας του παρόχου δημόσιας υπηρεσίας ραδιοτηλεόρασης με το εξαιρετικά επαχθές για την ΕΡΤ Α.Ε., το προσωπικό της και το σύνολο των Ελλήνων πολιτών μέτρο της κατάργησης αυτού.

25. Επειδή, ως προς τον αμέσως ανωτέρω λόγο μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Χ. Ράμμος, Μ. Καραμανώφ, Ι. Γράβαρης και Θ. Αραβάνης οι οποίοι διετύπωσαν την εξής γνώμη: Με την προσβαλλόμενη απόφαση, που εκδόθηκε με βάση το άρθρο 14B του ν. 3429/2005, όπως

τροποποιηθέν ήδη ισχύει, καταργήθηκε η ΕΡΤ Α.Ε. και λύθηκαν όλες οι συμβάσεις εργασίας του απασχολούμενου σε αυτήν προσωπικού, προβλέφθηκε δε η ίδρυση νέου αντίστοιχου φορέα με σκοπό να εξορθολογισθεί το κόστος του δημοσίου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, το οποίο κρίθηκε ότι επιβαρύνει υπέρμετρα τον κρατικό προϋπολογισμό, ενόψει και των αναγκών δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας για την εξυπηρέτηση των δανειακών της αναγκών. Επελέγη, τούτέστιν, για την δημοσιονομική εξυγίανση του φορέα το μέτρο της πλήρους κατάργησής του, δηλαδή το επαχθέστερο δυνατό, το οποίο είχε ως συνέπεια την επ' αόριστον διακοπή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Η Διοίκηση επέλεξε το έσχατο αυτό μέτρο χωρίς την σύνταξη σχετικής μελέτης και εξέταση ηπιότερων εναλλακτικών λύσεων, για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, δεδομένου ότι ούτε από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει, ούτε η Διοίκηση επικαλείται την ύπαρξη στοιχείων προγενέστερων της προσβαλλομένης για την τεκμηρίωση της επιλογής της, δεδομένου ότι τα προσκομιζόμενα το πρώτον με τις απόψεις της Διοικήσεως στοιχεία δεν είναι ληπτέα υπόψη. Με τα δεδομένα αυτά, σύμφωνα με τη μειοψηφήσασα αυτή γνώμη, παραβιάστηκε με την έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως η συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας, και, επομένως, η πράξη αυτή θα ήταν ακυρωτέα, κατ' αποδοχή του συναφούς βασίμως προβαλλομένου λόγου ακυρώσεως.

26. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010 C 83/02) σχετικά με την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης «1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων. 2. Η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές». Εξάλλου, το πρωτόκολλο αριθ. 29 που έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης «για το σύστημα

δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης» ορίζει ότι τα κράτη μέλη, «εκτιμώντας ότι το σύστημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες κάθε κοινωνίας, καθώς και με την ανάγκη να διασφαλίζεται η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης, συμφώνησαν επί των ακόλουθων ερμηνευτικών διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Οι διατάξεις των Συνθηκών ισχύουν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, εφόσον η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριοθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος και εφόσον η χρηματοδότηση αυτή δεν επηρεάζει τις συνθήκες του εμπορίου και τον ανταγωνισμό εντός της Ένωσης σε βαθμό αντιβαίνοντα στο κοινό συμφέρον, ενώ λαμβάνεται υπόψη η πραγματοποίηση του στόχου που εξυπηρετεί αυτή η δημόσια υπηρεσία».

27. Επειδή, σε σειρά μη δεσμευτικών κειμένων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζεται η ζωτική σημασία της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης για την εξασφάλιση της δημοκρατίας, του πλουραλισμού, της κοινωνικής συνοχής και της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας [Ψήφισμα του Συμβουλίου της 25.1.1999 (1999/C030/1), Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τα κρατικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα στην ψηφιακή εποχή (2012/C099 σ. 50–56), Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ραδιοτηλεόραση (2009/C257/1)]. Όμως η αρμοδιότητα θεσμοθέτησης και οργάνωσης συστήματος δημόσιας ραδιοτηλεόρασης ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης. Ειδικότερα με τις ως άνω

διατάξεις του πρωτοκόλλου αριθ. 29 «για το σύστημα δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης» επιτρέπεται η χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, εφόσον όμως το κράτος μέλος έχει επιλέξει να συστήσει δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα και δεν επιβάλλεται με αυτές υποχρέωση στα κράτη μέλη να διαθέτουν δημόσια ραδιοτηλεόραση. Εξ άλλου, οι διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 51 αυτού, διέπουν τις δράσεις των κρατών μελών μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης (βλ. και ΣΤΕ Ολομ. 1286/2012) και δεν αφορούν, συνεπώς, τη λήψη από το κράτος μέλος μέτρων αμιγώς εσωτερικής πολιτικής. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος ότι η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί ως αντίθετη στο άρθρο 11 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο οποίος από προφανή παραδρομή σε ορισμένα σημεία του δικογράφου μνημονεύεται ως «Ευρωπαϊκός Χάρτης Κοινωνικών Δικαιωμάτων») και στο προσαρτηθέν στη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε. «Πρωτόκολλο 29 σχετικά με το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη», τα οποία, κατά τους αιτούντες, εγγυώνται την ύπαρξη και λειτουργία της ΕΡΤ Α.Ε. ως παρόχου δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα της ραδιοτηλεόρασης.

28. Επειδή, προβάλλεται ακόμη ότι η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να ακυρωθεί λόγω αντίθεσής της προς το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, το οποίο, κατά τους αιτούντες, προστατεύει την ύπαρξη και λειτουργία της ΕΡΤ Α.Ε. ως παρόχου δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα της ραδιοτηλεόρασης. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι από τις διατάξεις του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ δεν απορρέει για τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρέωση να θεσπίζουν δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα, εφόσον υπάρχουν άλλα μέσα για τη διασφάλιση της ποιότητας και της ισορροπίας των προγραμμάτων (απόφαση Manole κατά Μολδαβίας της 17 Σεπτεμβρίου 2009 του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων). Επομένως, εφόσον στην Ελλάδα υπάρχουν άλλα μέσα

ενημέρωσης για τη διασφάλιση της ποιότητας και της ισορροπίας των προγραμμάτων, με τη λειτουργία μεγάλου αριθμού ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών υπό τον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής («Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης»), η κατάργηση της ΕΡΤ Α.Ε. και των θυγατρικών της, με σκοπό μάλιστα να ιδρυθεί νέος φορέας δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, δεν παραβιάζει το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ. Συνεπώς, ο λόγος αυτός ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

29. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣΤΕ 3218/2003 Ολομ., 3668/2006 Ολομ., 1368/2008), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ Α 137), όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α 154) και όπως ισχύει μετά το άρθρο 1 παράγραφος 2 εδάφιο α΄ του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ Α 38) – περιλήφθηκε δε ήδη ως άρθρο 90 στο π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α 98), κάθε κανονιστική πράξη πρέπει πάντοτε να περιέχει μνεία των απαιτούμενων στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, κατά περίπτωση, στοιχείων, που αφορούν την προκαλούμενη από την κανονιστική πράξη δαπάνη και τον τρόπο καλύψεώς της και τα οποία στην περίπτωση κανονιστικών πράξεων που συνεπάγονται κάθε είδους δαπάνες σε βάρος του Δημοσίου είναι: το μέγεθος της δαπάνης, η κατανομή της σε οικονομικά έτη, ο τρόπος αντιμετώπισεώς της για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών, ο ειδικός φορέας του προϋπολογισμού και ο κωδικός αριθμός εξόδου-Κ.Α.Ε.-από την εγγεγραμμένη πίστωση των οποίων πρόκειται να καταβληθεί η σχετική δαπάνη. Σε περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία αυτά έχουν παραλειφθεί, η δημοσιευθείσα χωρίς την παράθεσή τους κανονιστική πράξη είναι ανίσχυρη και ακυρωτέα. Όπως έχει γίνει περαιτέρω δεκτό, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, δεν απαιτείται ο συνυπολογισμός της πιθανολογούμενης απώλειας εσόδων (ΣΤΕ 2612/2005) ή η αναγραφή της δαπάνης που ενδέχεται να προκύψει από τυχόν αξιώσεις προς αποζημίωση τυχόν θιγομένων από την εφαρμογή της κανονιστικής πράξης (ΣΤΕ 216/2011). Εξ άλλου, η βεβαίωση ότι δεν

προκαλείται δαπάνη είναι νόμιμη, όταν δεν έρχεται σε αντίθεση με τα διδάγματα της κοινής πείρας ή με τα στοιχεία του φακέλου (Ολομ. ΣΤΕ 3668/2006).

30. Επειδή, στο προοίμιο της προσβαλλόμενης πράξης (στοιχείο 6) βεβαιώνεται ότι από τις διατάξεις της προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, «το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί». Με το δικόγραφο προσθέτων λόγων προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι άκυρη λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου, καθ' όσον δεν συντάχθηκε έκθεση για τη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού, κατά παράβαση των άρθρων 73, 75 και 79 του Συντάγματος και του άρθρου 90 του κωδικοποιητικού π.δ. 63/2005. Συγκεκριμένα οι αιτούντες υποστηρίζουν ότι ο προσδιορισμός αυτός ήταν δυνατός, αφού μπορούσε να υπολογιστεί η απώλεια εσόδων για το Δημόσιο α) λόγω μη εισπράξεως δικαιωμάτων από τη λειτουργία της, β) λόγω αναστολής της εισπραξης του ανταποδοτικού τέλους και γ) λόγω καταβολής της νόμιμης αποζημίωσης στο προσωπικό της ΕΡΤ Α.Ε. Ο λόγος αυτός καθ' ο μέρος αφορά απώλεια εσόδων του Δημοσίου λόγω μη εισπραξης δικαιωμάτων από τη λειτουργία της ΕΡΤ και αναστολής της εισπράξεως του υπέρ της ΕΡΤ ανταποδοτικού τέλους είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, προεχόντως διότι, σύμφωνα με όσα μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη, από τις εφαρμοστέες διατάξεις δεν απαιτείται συνυπολογισμός της πιθανολογούμενης απώλειας εσόδων. Περαιτέρω, ο λόγος είναι απορριπτέος και καθ' ο μέρος αφορά την δαπάνη για καταβολή αποζημίωσης στο προσωπικό της καταργηθείσης ΕΡΤ Α.Ε., διότι, πάντως, κατά την έννοια των διατάξεων που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη, η υποχρέωση προσδιορισμού της δαπάνης δεν συντρέχει όταν υφίσταται αδυναμία ή εξαιρετική δυσχέρεια προσδιορισμού της από το αρμόδιο για την έκδοση της πράξεως όργανο, όπως συμβαίνει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεδομένου ότι το ύψος των αποζημιώσεων για το προσωπικό της καταργούμενης

ΕΡΤ Α.Ε. εξαρτάται από τον αριθμό των δικαιούχων, ο οποίος δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Τούτο επιβεβαιώνεται από τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α 170/26.7.2013), με τις οποίες ρυθμίστηκε το ζήτημα για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων λόγω λύσεως των συμβάσεων του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου της υπ' αριθ. οικ. 02/11.6.2013 κοινής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β 1414) δια της εφαρμογής στις περιπτώσεις αυτές της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 για εκείνο το προσωπικό που, μέσα σε διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος της διάταξης θα απασχοληθεί με οποιονδήποτε τρόπο ή με οποιουδήποτε είδους σύμβαση έργου ή εργασίας με το νέο δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα (ΝΕΡΙΤ), ενώ η διάταξη του ανωτέρω α.ν. δεν εφαρμόζεται για το προσωπικό που δεν εμπίπτει στη ρύθμιση του προηγούμενου άρθρου. Συναφώς στην με την υπ' αριθ. οικ.6/8.7.2013 (ΦΕΚ Β 1675) απόφαση τροποποίησης της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής απόφασης του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και του Υπουργού Οικονομικών, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε με τις υπ' αριθ. οικ .03/12.6.2013 και οικ.05/19.6.2013 κοινές υπουργικές αποφάσεις, στο μεν άρθρο δεύτερο αναφέρεται ότι η σχετική πίστωση για τις αποζημιώσεις των υπαλλήλων της ΕΡΤ Α.Ε. εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών υπό ειδικό φορέα 23-200 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» και ΚΑΕ 2799, στο δε άρθρο 4Β ορίζεται ότι συνιστάται ειδικός εκτός προϋπολογισμού λογαριασμός, τον οποίο βαρύνουν οι δαπάνες λειτουργίας για την παρακολούθηση και τη διαχείριση του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της ΕΡΤ Α.Ε. και μέχρι τη σύσταση του νέου φορέα. Συνεπώς, ο λόγος είναι απορριπτέος στο σύνολό του.

31. Επειδή, ως προς τον αμέσως ανωτέρω λόγο μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Χ. Ράμμος, Μ. Καραμανώφ, Ι. Γράβαρης και Θ. Αραβάνης οι

./.

οποίοι διετύπωσαν την εξής γνώμη: Από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/1992 και όπως ισχύει μετά το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. α' του ν. 2469/1997, και του άρθρου 22 παρ. 1 και 2 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ Α 247) προκύπτει ότι στις κανονιστικές πράξεις πρέπει να αναγράφεται το μέγεθος της δαπάνης που εκτιμάται ότι θα προκύψει σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από την εφαρμογή τους και ο τρόπος καλύψεως της δαπάνης αυτής. Συνεπώς, η κανονιστική πράξη πρέπει πάντοτε να περιέχει μνεία των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, στοιχείων, αν δε είναι αδύνατος ή, έστω, δυσχερής ο κατά τους κανόνες της οικονομικής επιστήμης προσδιορισμός της δαπάνης που η ρύθμιση μιάς κανονιστικής πράξεως συνεπάγεται, οπότε δεν είναι εφικτό να κριθεί αν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό, τότε, κατά την έννοια του νόμου, δεν επιτρέπεται, η θέσπιση της ρυθμίσεως. Άλλως, υπό το πρόσχημα μιας τέτοιας αδυναμίας ή δυσχέρειας, οι οποίες, μάλιστα, ως τεχνικές κρίσεις, θα ήσαν ανέλεγκτες από τον δικαστή, θα ήταν εύκολο να περιγραφεί ο σκοπός του κοινού και, σε τελική ανάλυση, του συντακτικού νομοθέτη (πρβλ. ΣτΕ 4-5/1995). Ανεξαρτήτως, όμως, των ανωτέρω, τα οποία ισχύουν για όλες εν γένει τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις, από την ίδια την εξουσιοδοτική διάταξη του ν. 14Β του ν. 3429/2005 (όπως, κατά τα ανωτέρω τροποποιηθείσα ήδη ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως), η οποία απετέλεσε το νόμιμο έρεισμα για την κατάργηση της ΕΡΤ Α.Ε., προκύπτει ότι ο σκοπός της καταργήσεως αυτής είναι δημοσιονομικός, δηλαδή ο εξορθολογισμός του κόστους λειτουργίας αυτής και η εντεύθεν μείωση των σχετικών δαπανών του Κράτους. Κατά συνέπεια, η διαπίστωση του οικονομικού οφέλους από την κατάργηση της ΕΡΤ και την αντικατάστασή της με νέο φορέα συνιστά προϋπόθεση της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως, η οποία πρέπει να είναι βεβαία, ή έστω σφόδρα πιθανολογούμενη, και να προκύπτει από τεκμηριωμένη οικονομική μελέτη. Στην μελέτη αυτή πρέπει να

./.

παρατίθενται αφενός μεν όλες οι δαπάνες της καταργήσεως, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο των αποζημιώσεων του απολυομένου προσωπικού, αλλά και κάθε άλλης δαπάνης, όπως αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας ή αδυναμίας εκπληρώσεως συμβάσεων, ή απώλειες εσόδων διαφημίσεων, αδυναμίας συμμετοχής σε σημαντικούς δημόσιους διαγωνισμούς αφορώντες την ραδιοτηλεοπτική δραστηριότητα κ.ο.κ., αφετέρου δε η εκτίμηση του κόστους λειτουργίας του φορέα. Η έλλειψη τεκμηρίωσης της συνδρομής της προϋποθέσεως αυτής στην προκείμενη περίπτωση και η ομολογούμενη αδυναμία της Διοικήσεως να προσδιορίσει την σχέση οικονομικού κόστους – οφέλους από την κατάργηση της ΕΡΤ καθιστά την προσβαλλόμενη πράξη μη νόμιμη τόσο λόγω της αντιθέσεως αυτής προς τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985 (όπως αυτές τροποποιήθηκαν κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα), όσο και λόγω παραβάσεως της προαναφερθείσης εξουσιοδοτικής διατάξεως του ν. 3429/2005, στην οποία στηρίζεται.

32. Επειδή, με την Οδηγία 75/129/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17.2.1975 (ΕΕ L 048/22.2.1975, σελ. 29-30) σκοπήθηκε η προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, οι οποίες αφορούν τις ομαδικές απολύσεις. Η εν λόγω Οδηγία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 100 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 94 ΕΚ) και σκοπός της είναι η βελτίωση της προστασίας των εργαζομένων και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Η Οδηγία αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 92/56/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24.6.1992 (ΕΕ L 245/26.8.1992, σελ. 3-5) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με την Οδηγία 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 20.7.1998 (ΕΕ L 225/12.8.1998, σελ. 16), με την οποία κωδικοποιήθηκαν οι προγενέστερες ως άνω Οδηγίες. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 στοιχείο β της Οδηγίας, αυτή δεν εφαρμόζεται «επί των εργαζομένων στη δημόσια διοίκηση ή στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή, στα κράτη μέλη που δεν γνωρίζουν την έννοια αυτή, επί των εργαζομένων σε αντίστοιχους οργανισμούς». Το ελληνικό δίκαιο

εναρμονίσθηκε με τις ανωτέρω Οδηγίες με το ν. 1387/1983 «Έλεγχος ομαδικών απολύσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 110), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Ειδικότερα με τις διατάξεις του ν. αυτού ορίζονται τα εξής: «1. Ομαδικές απολύσεις θεωρούνται όσες γίνονται από επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που απασχολούν περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους, για λόγους που δεν αφορούν το πρόσωπο των απολυομένων και υπερβαίνουν κάθε ημερολογιακό μήνα τα όρια της επόμενης παραγράφου. 2. Τα όρια, πέρα από τα οποία οι απολύσεις θεωρούνται ομαδικές, καθορίζονται από τον αριθμό του προσωπικού που απασχολείται στην αρχή του μήνα και είναι τα εξής: ... 3. Για τον υπολογισμό του αριθμού των απολύσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όλοι οι τρόποι λήξης της σύμβασης εργασίας που γίνονται με πρωτοβουλία του εργοδότη για έναν ή περισσότερους λόγους, οι οποίοι δεν έχουν σχέση με το πρόσωπο των εργαζομένων, εξομοιώνονται με τις απολύσεις, υπό τον όρο ότι οι απολύσεις είναι τουλάχιστον πέντε» (άρθρο 1, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010, ΦΕΚ Α 115) και με το άρθρο 21 του ν. 3488/2006, ΦΕΚ Α 191). Σύμφωνα με το άρθρο 2 «Πεδίο εφαρμογής» 1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται στο προσωπικό που απασχολείται με σχέση εργασίας σε όλες τις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις του ιδιωτικού τομέα καθώς και του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, που ασκούνται σύμφωνα με τις αρχές της ιδιωτικής οικονομίας ... 2. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται: α) στους εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση εργασίας που συνδέεται με την εκτέλεση ορισμένου έργου ή συγκεκριμένων εργασιών αυτού, εκτός αν οι απολύσεις γίνουν πριν από τη λήξη της σύμβασης εργασίας ή την αποπεράτωση του έργου ή συγκεκριμένων εργασιών αυτού, β) στο προσωπικό του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των Νομικών Προσώπων

Δημοσίου Δικαίου, που απασχολείται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ... δ) στα πληρώματα των πλοίων. 3. Για τους εργαζομένους που απολύονται από εργοληπτικές επιχειρήσεις λόγω διακοπής ή αναστολής των εργασιών από αιτίες που οφείλονται αποδεδειγμένα στον κύριο του έργου, όταν αυτός είναι το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. εφαρμόζονται οι διαδικασίες που ορίζονται από τα άρθρα 3, 4 και 5 παρ.1 και 2 του παρόντος νόμου» (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 6 του ν. 2736/1999 ΦΕΚ Α 172 και το άρθρο 38 παρ. 1 και 2 του ν. 1568/1985 ΦΕΚ Α 177). Με τα άρθρα 3 και 5 θεσπίζεται υποχρέωση του εργοδότη για πληροφόρηση και διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και καθορίζεται η σχετική διαδικασία, ενώ με το άρθρο 6 ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Ομαδικές απολύσεις που γίνονται κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού είναι άκυρες. 2. Στις ομαδικές απολύσεις εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις, οι σχετικές με την έγκυρη λύση της εργασιακής σχέσης και την καταβλητέα αποζημίωση».

33. Επειδή, από τις διατάξεις του νόμου 1387/1983 δεν προκύπτει ότι ο Έλληνας νομοθέτης επεδίωξε να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 75/129/ΕΟΚ και σε εργαζομένους που απασχολούνται σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου που ασκούν δημόσια εξουσία. Επομένως, κατά την έννοια του ν. 1387/1983 αλλά και της Οδηγίας 98/59/ΕΚ, οι διατάξεις περί ελέγχου των ομαδικών απολύσεων δεν εφαρμόζονται στο προσωπικό που απασχολείται σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, που ασκούν δημόσια εξουσία εξυπηρετώντας δημόσιο σκοπό (πρβλ. Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2012, C-583/10, United States of America κατά Christine Nolan, σκέψη 41, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2011, C-108/10, Scattolon, σκέψη 44).

34. Επειδή, η ΕΡΤ Α.Ε. ναι μεν ήταν νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που λειτουργούσε με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, αποτελούσε,

όμως, δημόσια επιχείρηση με σκοπό την υπό του κράτους παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, ανήκε στο δημόσιο τομέα, ελεγχόταν και εποπτευόταν από το Κράτος, είχε διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελούσε υπό κοινωνικό έλεγχο (άρθρο 1 ν. 1730/1987). Το μετοχικό της κεφάλαιο ανήκε αποκλειστικά στο Ελληνικό Δημόσιο, στο όνομα του οποίου εκδόθηκε ένας ονομαστικός αναπαλλοτρίωτος τίτλος (μετοχή). Τα ένδεκα από τα δέκα τρία μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ορίζονταν από τους Υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού. Η γενική συνέλευση των μετόχων της απαρτιζόταν από έναν εκπρόσωπο του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού και έναν εκπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονταν μεν οι διατάξεις του ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Α 37) στο μέτρο, όμως, που δεν αντέβαιναν στις διατάξεις του ν. 1730/1987 (άρθρο 13 ν. 1730/1987). Σκοπός της ήταν η οργάνωση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη της κρατικής ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, καθώς και συμβολή της, με τα μέσα αυτά στην ενημέρωση, στην μόρφωση και στην ψυχαγωγία του ελληνικού λαού, χωρίς, μάλιστα, την επιδίωξη απόκτησης κέρδους (άρθρο 2 ν. 1730/1987). Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της όφειλαν να αποβλέπουν στην εκπλήρωση των στόχων της δημόσιας υπηρεσίας, να εξυπηρετούν τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κοινωνίας και να αποτελούν παράγοντα της διασφάλισης της πολυφωνίας. Στην ΕΡΤ Α.Ε. είχε επιβληθεί η υποχρέωση κάλυψης του συνόλου του πληθυσμού της χώρας, χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτόν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό. Τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα της έπρεπε να απευθύνονται σε όλα τα τμήματα του πληθυσμού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες ειδικών κοινωνικών κατηγοριών, χωρίς να επηρεάζονται από το βαθμό θεαματικότητας και ακροαματικότητας των εκπομπών που προορίζονται γι' αυτές (άρθρο 14 ν. 1730/1987). Στην ΕΡΤ Α.Ε. είχε εκχωρηθεί από το Κράτος το αποκλειστικό προνόμιο για την πραγματοποίηση ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβελείας (άρθρο 2 ν. 1730/1987).

Πόροι της ΕΡΤ Α.Ε. ήταν, μεταξύ άλλων, έσοδα από ανταποδοτικό τέλος (εισφορά) και έκτακτη επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι διατάξεις για την παραγραφή αξιώσεων, για τόκους, προσωποκράτηση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που ίσχυαν υπέρ του Δημοσίου, εφαρμόζονταν και υπέρ της ΕΡΤ Α.Ε. και των εταιρειών που ιδρύονταν με αποκλειστικά κεφάλαιά της. Οι απαιτήσεις της εισπράττονταν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα για την Είσπραξη Δημοσίων Εσόδων. Είχε το δικαίωμα να χρησιμοποιεί, χωρίς αντάλλαγμα, χώρους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. και των οργανισμών του δημοσίου τομέα, να επιλέγει τα σημεία εγκατάστασης αναμεταδοτών ή πομπών της σε ολόκληρη τη χώρα, ενώ επιτρεπόταν η απαλλοτρίωση ακινήτων υπέρ της ΕΡΤ Α.Ε. για λόγους δημόσιας ωφέλειας, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων και την ανέγερση κτιρίων. Οι κάτοικοι αγροτικών ή αστικών ακινήτων υποχρεούνταν να ανέχονται, χωρίς αποζημίωση, κάθε εργασία ή εγκατάσταση, για την τηλεοπτική και ραδιοφωνική κάλυψη μιας περιοχής, πάνω ή κάτω από τα κτήματά τους ή επάνω σε αυτά (άρθρο 14 ν. 1730/1987).

35. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, η ΕΡΤ Α.Ε. δεν συνιστούσε επιχείρηση ή εκμετάλλευση που ασκούσε συνήθη οικονομική δραστηριότητα, λειτουργούσα σύμφωνα με τις αρχές της ιδιωτικής οικονομίας. Αντιθέτως, με βάση τους δημόσιους σκοπούς που επεδίωκε, το εύρος του ελέγχου που ασκείτο σε αυτήν από το Δημόσιο, τον τρόπο χρηματοδότησής της και τα προνόμια δημόσιας εξουσίας που της είχαν απονεμηθεί, είχε χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν σε οργανισμό δημοσίου δικαίου. Επομένως, η ΕΡΤ Α.Ε. εξαιρείτο από την εφαρμογή τόσο της Οδηγίας για τις ομαδικές απολύσεις, όσο και του ν. 1387/1983. Συνεπώς, τα προβαλλόμενα με το δικόγραφο προσθέτων λόγων, ότι με την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης παραβιάζονται οι κανόνες για την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

36. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η αίτηση είναι απορριπτέα στο σύνολό της.

Διάταυτα

Απορρίπτει την αίτηση

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στους αιτούντες την δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, που ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 4 Νοεμβρίου 2013 και 26 Φεβρουαρίου 2014

Ο Πρόεδρος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

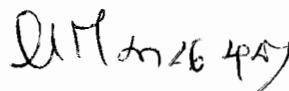
και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Μαΐου 2014.

Ο Πρόεδρος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

Η Γραμματέας

Μ. Παπασαράντη

Η Γραμματέας

Μ. Παπαδοπούλου

Θαυροφης
tk

